

TAMKin kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden osallisuutta lisäävän vapaa-ajan toiminnan suunnittelu sosiaalipedagogiikkaa hyödyntäen

Kuu-Katriina Jarva

OPINNÄYTETYÖ

Elokuu 2021

Sosionomin tutkinto-ohjelma

TAMK

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Sosionomin tutkinto-ohjelma

JARVA, KUU-KATRIINA:

TAMKin kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden osallisuutta lisäävän vapaa-ajan toiminnan suunnittelu sosiaalipedagogiikkaa hyödyntäen
Opinnäytetyö 64 sivua, joista liitteitä 1 sivu
Elokuu 2021

Opinnäytetyön tarkoitus oli kartoittaa, onko opiskelijoilla tarvetta tai mielenkiintoa osallisuutta lisäävään vapaa-ajan toimintaan ja mitä tuo toiminta voisi olla. Teoreettinen viitekehys tuli sosiaalipedagogiikasta, ja sen arvopohjaa hyödynnettiin vapaa-ajan toiminnan suunnittelussa. Toimintaehdotuksilla tuetaan osallisuutta lisäämällä opiskelijoiden sopeutumista niin ympäröiviin korkeakouluuyhteisöihin, suomalaiseen kulttuuriin kuin yhteiskuntaan.

Aineisto kerättiin kyselyllä, johon vastasi 48 opiskelijaa. Kysely oli kvantitatiivinen, mutta se sisälsi myös kvalitatiivisen kohdan. Tulokset kertoivat, että 50 prosentilla vastanneista oli Suomessa heitä arjessa tukeva yhteisö. Vastanneista miehistä 40 prosentilla oli yhteisö ja naisista 53 prosentilla. 90 prosenttia kaikista vastaajista oli kiinnostunut koulun järjestämästä osallisuutta lisäävästä vapaa-ajan toiminnasta.

Kyselyssä eniten kannatusta osallisuutta lisäävänä vapaa-ajan toimintana keräsivät kansainvälisille opiskelijoille tarkoitettu luontoryhmä, leiri ja ruoanlaittoryhmä. Kyselyn kvalitatiivisessa osassa opiskelijoita pyydettiin kirjaamaan omia toiveitaan toiminnan suhteen. Opiskelijoiden ehdotuksia olivat taiji ja meditaatio. Opinnäytetyön vastauksista kävi ilmi, että kansainvälisillä tutkinto-opiskelijoilla on tarve heidän osallisuuttaan lisäävälle toiminnalle.

Opinnäytetyö sisältää myös korkeakoulun sisäisen kansainvälistymisen mallin, jotta alati kasvava kansainvälisyys ja sen tuoma potentiaali voitaisiin hyödyntää TAMKissa paremmin opiskelijoiden keskinäistä yhteisöllisyyttä kehittäen.

Asiasanat: kansainväliset tutkinto-opiskelijat, osallisuuden tukeminen, korkeakouluopiskelijat, sosiaaliohjaus, korkeakoulujen kansainvälistyminen

ABSTRACT

Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Social Services

JARVA, KUU-KATRIINA:

Planning of Inclusive Extracurricular Activities for International Degree Students of TAMK Utilizing Social Pedagogy

Bachelor's thesis 64 pages, 1 page of appendices
August 2021

The purpose was to investigate if international degree students have the need for or are interested in inclusive extracurricular activities and what those could possibly be. The theoretical framework was derived from social pedagogy and its value base was utilized in planning the extracurricular activities. The suggested activities take advantage of participation to support the integration of students into college communities as well as Finnish culture and society.

The data were gathered by conducting a survey to which 48 international degree students responded. The survey was quantitative, but it also included a qualitative section. The results show that 50 percent of the respondents have a community in Finland, which supports them in their everyday lives. 40 percent of male respondents reported that they have a community, while 53 percent of female respondents said the same. 90 percent of all respondents were interested in inclusive extracurricular activities provided by the school.

A nature group, a camp, or a cooking group for international degree students were seen as the most favourable extracurricular activities. Tai chi and mediation were suggested based on the survey.

There is a need for support in the participation and integration process for the international degree students. This thesis also includes an internal model for internationalization in order to better capitalize on growing internationalism at TAMK by improving students' mutual sense of community.

Keywords: international degree students, supporting participation, social counselling, internationalization of higher education

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	TUTKIMUSYMPÄRISTÖ JA PERUSTELUT TUTKIMUKSELLE	9
	2.1. Korkeakoulujen kansainvälistyminen	12
	2.2. Kansainväliset tutkinto-opiskelijat TAMKissa	12
	2.3. Social Counsellor TAMKissa	13
3	KÄSITTEET	17
	3.1. Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen päätehtävät	17
	3.2. Sosiaalipedagogiikka	18
	3.3. Akkulturaatioteoria	20
	3.4. Osallisuuden lisääminen korkeakoulu yhteisössä	21
4	KANSAINVÄLISTEN OPISKELIJOIDEN INTEGRAATION TUKEMINEN 25	
5	TARKOITUS, TAVOITE, TUTKIMUSTEHTÄVÄ JA -KYSYMYKSET SEKÄ TOTEUTUS	28
	5.1. Tutkimuksen tavoite, tarkoitus ja kysymykset	28
	5.2. Aineiston keruu	29
	5.3. Tutkimuksen aikataulu, tutkimuksen luotettavuus, eettisyys ja aineiston purku	30
6	TUTKIMUKSEN TULOKSET	32
	6.1. Taustatiedot	32
	6.2. Kokemus yhteisöön kuulumisesta Suomessa opiskellessa	34
	6.3. Opiskelijoiden kiinnostus osallisuutta lisäävää vapaa-ajan toimintaa kohtaan ja toiveet toiminnalle	39
	6.4. Osallisuutta lisäävän vapaa-ajan toiminnan tulokset	40
	6.5. Tulosten yhteenveto	42
	6.6. Vapaa-ajan toiminnan suunnitelmat sosiaalipedagogisin menetelmin	44
	6.7. Ehdotukseni osallisuutta lisäävän vapaa-ajan toiminnalle ja sen sisällölle	47
7	POHDINTA	51
	7.1. Aiheen tarkastelua	51
	7.2. Tulosten pohdinta	51
	7.3. Tarpeelliset jatkotoimet tulosten perusteella	53
	7.4. Korkeakoulun sisäisen kansainvälistymisen malli	57
	7.5. Arviointi, jatkotutkimukset ja loppusanat	58
	LÄHTEET	60
	LIITTEET	64

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheena on TAMKin kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden palvelujen mahdollinen kehittäminen korkeakoulussamme opiskelijoita osallistaen. Kansainväliset tutkinto-opiskelijat tuovat mukanaan loistavan mahdollisuuden kansainvälistymiseen korkeakoulun sisällä, sekä opintojen jälkeen kansainväliin korkeakoulutettuun työvoimaan yhteiskunnassamme, mikäli he päättävät jäädä Suomeen. Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden integroitumisesta on tehty esimerkiksi Valtioneuvoston julkaisu vuodelta 2019 ”Kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden maahantulo ja integroituminen sujuvaksi yhteistyöllä”, sekä Sami Puttosen Pro gradu -tutkielma ”Kansainvälisten opiskelijoiden integroituminen korkeakoulu yhteisöön” vuodelta 2018, jossa käsitellään mm. integraation vaiheita ja näkökulmia koulun ja opiskelijoiden välillä.

Itselläni on kansainvälisten opiskelijoiden tilanteesta ensimmäisen käden tietoa, sillä olen tehnyt kaksi sosionomin opintoihini kuuluvaa harjoitteluani TAMKin Social Counsellorilla (sosiaaliohjausta kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille) vuosina 2019-2020. Käytän tässä opinnäytetyssä TAMKin kansainvälisten opiskelijoiden sosiaaliohjaajasta nimitystä Social Counsellor, sillä se on kentällä yleisesti käytetty termi. Olen siis päässyt itse keskustelemaan ja havainnoimaan niin harjoittelijan roolista, kuin jakamaan ilmiöitä alalla pitkään toimineen Social Counsellorin kanssa. Jo vuonna 2019 nousi kentältä selkeästi viesti, että kansainväliset tutkinto-opiskelijat ovat segregoituneet paljon opiskelijayhteisöissä, niin suhteessa valtaväestöön kuin myös eri kulttuuriryhmien kesken. Opiskelijoiden elämäntilanne on kuormittava vieraassa maassa opiskellessaan, ja integroituminen on haastavaa, mikäli opiskelijoiden sopeutumisprosessia ei tueta. Minun silmissäni, sosiaalisesta viitekehiksestä ilmiöitä paljon tutkailevana, tilanne näytti siltä, että tarvitsemme lisää kohdennettuja palveluja. Niin vapaa-ajan-toimintaa/ryhmiä, kuin myös mahdollisuutta yksilölliseen psykososiaaliseen tukeen.

Korkeakoulujen kansainvälistyminen on lisääntynyt viimeisten vuosien aikana selkeästi ja se on osa nykyaikaa. Suuret ikäluokat vanhenevat, Suomi kansainvälistyy, ja tarvitsemme lisää kansainvälistä työvoimaa ulkomailta. Myös TAMKin

2030-strategiassa painotetaan kansainvälisyyttä ja opiskelijoiden hyvinvoinnista huolehtimista (TAMK strategia). Aihe on ollut esillä myös mediassa.

“Meidän pitäisi nyt kilpailla osaajista globaalisti, toivottaa ulkomaalaiset huippu-osaajat ja opiskelijat tervetulleiksi, pitää heistä hyvää huolta ja huolehtia, että he myös jäävät tänne” (Peter Vesterbacka, 5/2021, Aamulehti).

Tässä opinnäytetyössä paneudun TAMKin kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden osallisuutta lisäävien palveluiden kehittämiseen korkeakoulussamme heidän Suomessa asuessaan. Vallitseva koronapandemia on vain piste iin päälle heidän huutavasta palveluntarpeestaan. Mikäli aidosti haluamme tuottaa laadukasta ja kestävästä kansainvälistymistä korkeakouluumme ja olla mukana yhteiskunnallisesti kansainvälistymisen kehittämisessä, on meidän rakennettava asiakaslähtöisiä palvelukokonaisuuksia. Sellaisia, jotka huomioivat jo nykyiset sosiaalipalvelut ja rakennettava niiden ohelle ns. lisäosia meidän kohderyhmämme tarpeet ja korkeakoulun omat tavoitteet huomioiden. Tässä opinnäytetyössä rajaan kuitenkin aiheen siihen, että kuinka voimme korkeakouluna tukea opiskelijoiden osallisuutta (ja sitä kautta hyvinvointia) paremmin. Mitä konkreettista voimme tehdä opiskelijoiden tukemiseksi?

Valmis opinnäytetyö toimii materiaalina korkeakoulumme hyvinvointi- ja kansainvälisyyspalveluille, mikäli päätämme tuottaa lisää hyvinvointia ja osallisuutta tukevia palveluita kansainvälisille ja mahdollisesti myös suomalaisille opiskelijoillemme siinä sivussa. Itse haluaisin toki tukea kaikkien opiskelijoiden hyvinvointia erilaisin toimin, mutta rajaan tämän opinnäytetyön kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden osallisuutta lisäävien palveluiden kehittämiseen. Tässä opinnäytetyössä viitekehyksenä toimii kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden tuen tarve, ja tutkimuksen tulokset ovat ratkaisuehdotuksia siihen. Tarkempi rajaus tässä opinnäytetyössä on vielä Suomessa asuvilla TAMKin kansainvälisillä tutkinto-opiskelijoilla, jotka asuvat Suomessa koko tutkintonsa ajan, eli pääsääntöisesti kolmesta neljään vuoteen. Tässä opinnäytetyössä en paneudu kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden tilanteeseen, sillä se on vaihdon lyhyen keston vuoksi hyvin erilainen kokonaisuus alkujaankin.

Tutkimuksen suoritin anonyymisti sähköisellä e-lomakkeella, joka lähetettiin kaikille TAMKin kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille. Kyselylomakkeessa kartoitan heidän tarpeensa hyvinvointia ja osallisuutta lisäävälle toiminnalle, sekä heidän toiveensa toiminnan sisällölle. Kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille lähetettävän kyselyn tuottama aineisto on sekä kvantitatiivista että kvalitatiivista. Kyselyn tuloksista teen koosteen ja käytän niitä pohjana konkreettisten toimintaehdotusten muotoilussa.

2 TUTKIMUSYMPÄRISTÖ JA PERUSTELUT TUTKIMUKSELLE

Tässä opinnäytetyössä paneudun osallisuutta lisäävien palveluiden/aktiviteettien suunnitteluun opiskelijoita osallistaen sosiaalipedagogiikan arvojen mukaisesti. Valmis opinnäytetyö toimii palveluehdotuksena TAMKille, mikäli korkeakoulomme haluaa kehittää palveluitaan kohderyhmällemme. Haluan nostaa opinnäytetyölläni keskustelua kansainvälisten opiskelijoiden sosiaalipalveluiden riittävydestä kansainvälisille tutkinto-opiskelijoillemme, sekä tuoda heidän elämäntilanteensa erityispiirteitä esiin. Vieraassa maassa opiskellessaan opiskelijoiden elämäntilanne tulee nähdä kokonaisvaltaisesti niin taloudelliselta puolelta, sosiaaliselta viitekehykseltä, kuin akkulturaationkin kannalta. Käytän opinnäytetyössä ja sen suunnittelussa sosiaalipedagogiikan teoriapohjaa ja arvopohjaa, sillä se on omiaan, mikäli tavoitteena on tietyn yhteisön emansipoiminen ja integroiminen yhteiskuntaan. Tällä tarkoitan tässä opinnäytetyössä hyvinvoinnin tukemista, osallisuuden lisäämistä sekä integroinnin tukemista. Kyselylomakkeen kautta saamme heidän ääntään esille palveluita muotoiltaessa ja uusia palveluita suunnitellessa. Tämä opinnäytetyö on vain pieni otanta heidän palveluitaan suunniteltaessa ja palveluntarvetta arvioitaessa. Se vaatii mielestäni suuria rakenteellisiakin toimia, mikäli tavoittelemme aidosti kansainvälistä korkeakoulukulttuuria ja riittäviä opiskelijoiden tukipalveluita.

Pohjana kaikelle kiinnostukselleni tätä opinnäytetyötä kohtaan on toiminut Social Counsellorilla tehdyt harjoittelut, joissa minulla nousi huoli opiskelijoiden hyvinvoinnin tilasta, sillä opiskelijoilla on kovat paineet ja haastava elämäntilanne heidän asuessaan kaukana tukiverkostoistaan. Tämän lisäksi näin läheltä rakenteellisen epätasa-arvon aiheuttamia haasteita opiskelijoiden kanssa työskennellessä. Minulla on itselläni taustalla etnograafista havainnointia ja keskusteluja opiskelijoiden kanssa, jotka tukivat tämän opinnäytetyön merkitystä palveluiden riittävyden ja suunnittelun tarpeesta. Nämä keskustelut ohjasivat myös kyselylomakkeen kvantatiivisten vaihtoehtojen määrittelyssä. Tässä opinnäytetyössä paneudun kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden sosiaalisen hyvinvoinnin ja osallisuuden lisäävien palvelujen suunnitteluun TAMKin kansainvälisiä opiskelijoita osallistaen. Opinnäytetyössä kartoitan opiskelijoiden toiveet ja tarpeet hyvinvointia ja osallisuutta lisäävälle vapaa-ajantoiminnalle TAMKissa.

Yhteiskunnallisesti kansainvälistyminen on lisääntynyt ja korkeakoulutettu kansainvälinen työvoima on nosteessa, mutta opiskelijat ovat pitkälti yksin sopeutumisensa kanssa. Tutkiessani aihetta näin enemmän ja enemmän kohtia, jotka vaikeuttavat opiskelijoiden sopeutumista Suomeen jo rakenteellisestikin. Palvelumme ovat jäljessä ja niitä pitäisi päivittää niin resurssien kuin palvelumuotojenkin osalta opiskelijoiden polkua mahdollisimman hyvin tukevaksi, nähden heidän elämäntilanteensa kokonaisvaltaisemmin. Itse näkisin, että kansainväliset opiskelijat ovat yhteiskuntarakenteissamme, erityisesti sosiaalipalvelujen osalta *sorretti ryhmä*, joka vaatii emansipoitumista. Tätä perustelen esimerkiksi opiskelijoiden taloudellisella eriarvoisuudella, heidän ollessaan selkeästi vähemmistöä niin opiskelijayhteisöissä kun yhteiskunnassammekin. Palvelukenttä ei tois-taiseksi näe heitä tarvittavissa määrin ihan jo kielimuurin ja elämäntilanteen ymmärtämisen puolesta. Tarvitsemme kentälle lisää työntekijöitä ja uusia palvelumuotoja heidän tukemisekseen, sillä heissä on valtava potentiaali.

Osallisuuden ja yhteisöllisen tuen tarpeesta kansainvälisten opiskelijoiden kesken on tehty myös aikaisemmin tutkimuksia. Anna Niemelän tutkimuksessa suomalaisten yliopistojen kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden tilanteesta käy ilmi, että 56% 909 vastaajasta kokee olevansa tyytymätön sosiaaliseen elämäänsä. Näistä 34% haluaisi lisää kontakteja sekä ulkomaalaisiin että suomalaisiin tai vain ulkomaalaisiin (2%) opiskelijoihin. Toive sosiaalisten suhteiden lisääntymisestä on siis kova, ja etenkin kantaväestöön halutaan tutustua enemmän. (Niemelä, 2008, 73).

Vuoden 2020 maaliskuussa yhteiskunnan ja koulutuksen pysäytti COVID-19-pandemia, joka osui myös niin ikään kovasti opiskelijoihin. TAMKissa opetus järjestettiin pitkälti etänä. Monet opiskelijat opiskelivat 2020-2021 lukuvuoden pitkälti etänä omasta kotimaastaan käsin, kun he eivät ole päässeet matkustamaan Suomeen rajoitusten vuoksi. Toinen syy kotimaastaan käsin opiskeluun jo Suomessa asuneille kansainvälisille opiskelijoille oli se, että Suomessa ei ollut mahdollisesti tukiverkkoja tai töitä ja opiskelijoiden piti tämän vuoksi palata kotimaahansa perheiden luokse.

Vuonna 2020 tehdyssä opiskelijoiden hyvinvointikyselyssä kävi ilmi, että kansainvälisten opiskelijoiden pahoinvointi on lisääntynyt (Opiskelijoiden hyvinvointikysely 2020). Pandemia ja rajoitukset eivät olleet vielä rauenneet keväällä 2021, ja kestää varmasti aikaa, jotta saadaan ns. pandemian aiheuttamia hyvinvoinnin tuhoja korjattua ihan jo vanhoillakin palveluilla ja menetelmillä. **Herää kysymys, onko se riittävää?** Jos jo nyt iso osa opiskelijoista lähti nopeasti takaisin kotimaahansa, koska tukiyhteisöt olivat siellä, eikö tämä jo soita herätyskelloja sen suhteen, että toimia tulee tehdä, jotta saisimme opiskelijat integroitumaan paremmin Suomeen?

Sami Puttosen kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden korkeakouluun integroimiseen liittyvässä tutkielmassa havaittiin neljä integrointia haastavaa tekijää, joita opiskelijat (56 haastateltavaa) kohtasivat. Ne olivat: eksyksissä uudessa ympäristössä, vaikeudet tavata toisia opiskelijoita ja saada vertaistukea, opiskelukäytäntöjen sisäistäminen, ja työllisyyden mahdollisuudet. Tutkielmassa käy ilmi ensimmäisen vuoden merkitys merkittävänä tekijänä osana opiskelijoiden integraatiota; sen onnistuminen tukee integraatiota. (Puttonen, 2018)

Vuoden 2021 *Expat insiderin*, eli ulkomaalailla asuvien henkilöiden kokemuksista tehdyn tutkimuksen mukaan Suomi sijoittuu sijalle 50 (59 vertailumaasta) Suomeen asettumisen helppouden kohdalla (*Ease of settling in*) ja paikallisiin tutustumisen kohdalla. (Expat insider 2021, 30). Tämä on suoraan verrannollinen myös kansainvälisiin opiskelijoihin, sillä se kertoo vallitsevasta kulttuurista ja ilmapiiristä. Suomeen ei ole helppoa asettua, ja mikäli tavoittelemme pitkällä aikavälillä kansainvälisten opiskelijoiden integroitumista, on maamme myös kansainvälisellä mittakaavalla haastava yksilön integroitumisen kannalta.

Pyrin luomaan tällä opinnäytetyöllä jotain konkreettista, mikä voisi viedä eteenpäin kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden sosiaalipalveluita TAMKissa. En halua pitkittää tämän työn teoriaosuutta ja tutkimuskysymyksissä kysyä opiskelijoiden vointia ja kokemuksia, koska saisin vain lisää dataa siitä, että "juu toimia pitäisi tehdä" eikä tämä veisi tilannetta eteenpäin. Nostan mieluummin tällä työllä esiin konkreettisia toimia opiskelijoiden osallisuuden tukemiseksi ja oman näkemykseni heidän sosiaalisen integraation tukemisen mahdollisesta prosessista suhteessa ympäröiviin yhteisöihin ja yhteiskuntaan.

2.1. Korkeakoulujen kansainvälistyminen

“Korkeakoulut tukevat Suomen kehitystä monikulttuuriseksi yhteiskunnaksi, joka tarjoaa mahdollisuuksia kulttuurienväliseen vuorovaikutukseen, jossa eri väestöryhmien väliset suhteet ovat tasapainoiset ja eri sosiaaliset ryhmät voivat elää yhdenvertaisissa olosuhteissa.” (Kansainvälistymisstrategia, 2009, 44).

Valtionneuvoston julkaisemassa kansainvälistymisstrategiassa nostetaan korkeakoulujen kansainvälistymisen hyödyiksi muun muassa sen edistämä ympäröivän yhteiskunnan ja elinkeinoelämän monipuolistuminen, kansainvälinen verkostoituminen ja kilpailukyvyn kehitys. Lisäksi kansainvälistymisen mainitaan tukevan kansalaisten hyvinvoinnin, monikulttuurisuuden, sivistyksen ja osaamisen kehitystä (kansainvälistymisstrategia, 2009, 9-10).

TAMKin 2030-strategiassa mainitaan muun muassa kriittiseksi menestystekijäksi kasvava kansainvälisyys: *“Lisäämme kansainvälisyyttä kaikessa TAMKin toiminnassa”* ja toiminnan *“tavoitteellisesti opiskelijoiden hyvinvoinnista huolehtien”*. Myös 2020-strategiassa mainitaan kriittiseksi menestystekijäksi *“kansainvälisyys toimintaan sisäänrakennettuna”*. (TAMK strategia 2020 ja 2030). Ovatko nämä tavoitteet ja todellisuus millään tavalla linjassa? Kuinka pääsemme tavoitteisiin? Mitkä ovat ne konkreettiset keinot, jolla tuemme opiskelijoita ja keskinäisen kansainvälisyyden kehittymistä?

2.2. Kansainväliset tutkinto-opiskelijat TAMKissa

TAMKissa on vuosittain noin 500 kansainvälistä tutkinto-opiskelijaa, jotka suorittavat koko tutkintonsa Suomessa. Bachelor-tason (kandidaatti) tutkintojen kesto vaihtelee 3,5 ja 4 vuoden (210 op / 240 op) välillä. Suurin osa opiskelijoista, n. 400, on Bachelor-tason opiskelijoita. Lisäksi n. 100 kansainvälisistä opiskelijoista suorittaa maisteritason tutkintoja, jotka ovat kestoiltaan 1-2,5 vuotta. (Tuni, n.d.).

TAMK myy koulutuksia ulkomaille ja pitää eri maissa pääsykokeita, josta hakijat valitaan opiskelemaan Suomeen. Vuonna 2017 nousi voimaan laki, jossa kaikki EU-maiden ja ETA-maiden ulkopuoliset opiskelijat joutuvat maksamaan lukuvuosisumaksuja Suomessa. Tämä lisää opiskelijoiden eriarvoisuutta ja toistaiseksi ei

ole vielä tutkimuksia siitä, kuinka se on vaikuttanut heidän hyvinvointiinsa. TAMKin lukuvuosimaksu EU/ETA-maiden ulkopuolisille opiskelijoille on 9800e/vuosi. Alennuksia hintaan saa 25%-50% oikea-aikaisesti suoritetuista opinnoista sekä opintomenestyksestä (yli 4,0 keskiarvolla) tai maksaessaan tutkinnon ajoissa earlybird-hintaan. EU ja ETA-maiden opiskelijat saavat opiskella maksutta. (Tuni.fi, n.d.).

TAMKissa on myös kansainvälisiä vaihto-oppilaita, joiden vaihdon kesto on 6-12 kk. Vaihto-opiskelijoiden elämäntilanne on kuitenkin hyvin erilainen, sillä he saavat usein taloudellista tukea esimerkiksi Erasmus-vaihto-ohjelmalta (Opiskele ulkomailla, N.D) tai stipendejä lähtökouluistaan. Tästä syystä tässä tutkimuksessa paneudumme nimenomaan kansainvälisiin tutkinto-opiskeijoihin eikä lyhyemmän ajan Suomessa oleviin vaihto-opiskelijoihin.

Kansainväliset tutkinto-opiskelijat opiskelevat koko tutkintonsa TAMKin kansainvälisillä linjoilla, jossa opetus on järjestetty englanniksi.

Tilastopalvelu Vipusen mukaan TAMKissa on vuonna 2000 ollut 126 kansainvälistä opiskelijaa ja vuonna 2020 määrä oli 464 (Tilastopalvelu Vipunen, 2020). Määrä on noussut vuosittain, huolimatta 2017 voimaan tulleesta lukuvuosimaksusta EU/ETA-maiden ulkopuolisille kansalaisille.

2.3. Social Counsellor TAMKissa

Ottaen huomioon kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden elämän erityispiirteet (paineen alla opiskeleminen, taloudellinen niukkuus, vieraassa maassa eläminen, nuori ikä, tukiverkon puuttuminen), meidän on helppo ymmärtää, että hyvinvointinsa säilyttääkseen opiskelijat tarvitsevat tukea Suomessa asuessaan. TAMKilla on käytännössä yksi työntekijä, joka työskentelee vain tämän kohderyhmän kanssa sosiaalipuolella, Social Counsellor. Hän saattaa olla ainoa niin sanottu turvallinen aikuinen opiskelijoilla heidän Suomessa asuessaan, jos koulukavereita ei lasketa. Haaste toiminnalle on se, että työntekijöitä on vain yksi ja hänen vastuullaan on noin 500 opiskelijaa. Nykyinen Social Counsellor on tehnyt työtä kansainvälisten opiskelijoiden kanssa 20 vuotta, josta Social Counsellorina 2012 lähtien. 20 vuodessa kansainvälisten opiskelijoiden määrä on kolmin/nelinkertais-
tunut, mutta työntekijämäärä pysynyt samana: se on edelleen yksi. Sosiaalialan

ammattijärjestö Talentia suosittelee sosiaaliohjaajalle henkilömitoitukseksi 35-40 asiakasta työntekijää kohden, jotta voimme saavuttaa laadukasta sosiaaliohjausta (Talentia, n.d.). Sosiaaliohjaus voi sisältää sekä yhteisöllistä ja osallistavaa työtä ryhmien ohjauksen ja motivoinnin tasolla, sekä jalkautuvaa yksilötyötä tarpeesta riippuen. Keskeistä sosiaaliohjauksessa on joustavuus yksilön tuessa, kohtaamisessa ja itsenäisen suoriutumisessa (STM, n.d.).

Sosiaaliohjaus on moniulotteista ja -tasoista. Se tapahtuu sähköisesti, kasvotusten, yhdessä tehden, ohjaten, tulkaten, jne. Toiselle se tarkoittaa tukea asuntohakemuksissa tai tietoa siitä, että on olemassa ”joku”, jonka puoleen voi kääntyä esimerkiksi keskellä yötä hädässä. Toiselle se on työntekijä, jolle voi kertoa kuumisistaan satunnaisesti ja saada psykososiaalista tukea/tulkkausapua vieraan maan instituutioissa asioimisessa. Ennen kaikkea kansainvälisten opiskelijoiden sosiaaliohjaaja voi olla se luottamuksellinen henkilö, joka ei odota sinulta mitään, kun muuten sosiaaliset kontaktit perustuvat pitkälti velvollisuuksien ympärille (opiskelu/työ). Kokemus sosiaaliohjaajan ja asiakkaan suhteesta on subjektiivinen, ja TAMKistakin löytyy varmasti yhtä monta näkemystä kuin opiskelijoita on. TAMKin sosiaaliohjaaja (social counsellor) on monille kansainvälisille opiskelijoille se turvallinen ja luotettava henkilö, jonka puoleen voi aina luottaa huolensa, kysymyksensä ja tarpeensa vieraassa maassa asuessaan. (Tuni blog – student life)

Toiminnan lähtökohta on se, että kaikkiin yhteydenottoihin vastataan ja niitä vietään eteenpäin. Joskus se on tiedon tuomista opiskelijalle, keskustelua, kuuntelelua, opiskelijan viemistä johonkin palveluntarjoajan luokse tai seuraavalle työntekijälle ohjaamista. Jokainen yhteydenotto / kohtaaminen vaatii työntekijältä havainnointia ja asiakkaan kokonaistilanteen tulkintaa tuen määrästä. Tavoite on se, että opiskelijat selviytyvät mahdollisimman omaehtoisesti ja itseohjautuvasti – mutta myös hyvinvoinnin – Suomessa asuessaan. Suomessa asuminen ei suojaakaan ketään elämän kriiseiltä, ja siinä sosiaaliohjaaja voi olla ensimmäinen viranomaistaho, johon opiskelijat ottavat yhteyttä. Vaikeiden aikojen ylipääsemiseksi voidaan tukea alkuun intensiivisemmin ja tilanteen edetessä vähentää tukea. Työntekijä voi vaikuttaa suuresti asiakkaan minäpystyvyyden rakentamiseen.

Opiskelijoilla tämä tarkoittaa sitä, että opiskelijoita kohdellaan subjektiivisesti, autetaan se mitä tarvitaan, jotta opiskelijan opinnot edistyvät toivotusti ja Suomessa asuminen ja eläminen olisi sujuvaa (Näkki 2016,106).

Sosiaaliohjaus TAMKin kansainvälisillä opiskelijoilla tarkoittaa arjen kohtaamisia, tukemista suomalaiseen yhteiskuntaan integroitumisessa opiskelijan omien tavoitteiden mukaisesti. Toiminta on pitkälti kädestä-suuhun-tyyppistä tuen tarpeen suuren kysynnän vuoksi. Aina on seuraava tapaus jo odottamassa, kun edellisen saa loppuun, etenkin syksyllä kun uudet opiskelijat saapuvat. Social Counsellorin suuren asiakasmäärän vuoksi toiminnan tavoitteellinen suunnittelu ja arviointi on haastavaa resurssien riittämättömyyden vuoksi. Haasteena toiminnan jatkuvuuden kannalta on myös se, että vain yksi henkilö osaa asiakasryhmän, sen palvelut ja erityispiirteet. Jos työntekijä sairastuu, jää noin 500 opiskelijaa vailla sosiaaliohjausta.

TAMKin kansainvälisten opiskelijoiden sosiaaliohjauksesta kerrotaan tuleville opiskelijoille jo hakuvaiheessa. Lisäksi opintojen orientoivilla viikoilla Social Counsellor esittäytyy englanninkielisten tutkinto-ohjelmien opiskelijoille, kampuskierroksella esitellään toimiston sijainti, hän tiedottaa opiskelijoita ajankohtaisista asioista sähköpostilla ja kansainvälisten opiskelijoiden omassa Facebook-ryhmässä. Tiedotus palveluista on siis hyvää ja opiskelijoilla on mahdollisuus aloittaa asiakassuhde Social Counsellorin kanssa jo ennen Suomeen muuttamistaan. Lisäksi Social Counsellor on aloittanut oman vapaaehtoisen ”Introduction to Finnish Society” -kurssinsa kansainvälisille opiskelijoille, jossa käydään läpi mm. työnhakua, terveydenhuoltoa ja yleisiä käytäntöjä Suomessa.

Tällä hetkellä TAMKin kansainvälisille opiskelijoille suunnattu sosiaaliohjaus toimii pitkälti yksilötyönä opiskelijan ja byrokratian, työelämän ja eri instituutioiden välillä. Se lisäksi hän tarjoaa Suomeen muuttamisen tueksi vapaaehtoisen kurssin opiskelijoille ja auttaa esimerkiksi huonekalujen hankinnassa tuoreita opiskelijoita.

Näin nettisivut kertovat nykyisestä Social Counsellorin toiminnasta: *“If you are an international student, International Coordinator for Social Counselling can advise you with many practical issues e.g: residence permit or EU registration, Housing,*

Finding used household items, winter clothes, etc. Applying for a Personal Identity Code and Home Municipality, Finnish Social Security Institution (KELA), Finding a doctor or a dentist, Problems with employers...” (tuni.fi).

3 KÄSITTEET

3.1. Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen päätehtävät

Sosiaalityön tarkoituksena on ehkäistä, vähentää ja poistaa sosiaalisia ongelmia yksilön, perheiden, yhteisöjen ja yhteiskunnan välillä. (STM, n.d. Kuntaliitto tarkentaa työn tavoitteellisuutta toimintaedellytysten ja osallisuuden vahvistamisessa, sekä yhteisöjen sosiaalisen eheyden edistämässä (Kuntaliitto, 2017).

Sosiaalityön yksi päätehtävä on vähentää eriarvoisuutta. THL linjaa eriarvoisuuden vähentämiseen muun muassa seuraavia toimia sosiaalisiin taustatekijöihin puututtaessa:

“Vaikutetaan sosiaaliseen eriarvoisuuteen, esimerkiksi koulutukseen, tulonjakoon, työllisyysmahdollisuuksiin, verotukseen. Vähennetään haavoittuvuutta (sosiaaliset verkostot, erityinen tuki haavoittuvassa asemassa oleville). Estetään eriarvoisia seurauksia (esim. palvelujen saatavuus ja laatu yhdenvertaiseksi)”.(THL, 2019).

Kaikki edeltävät pätevät myös kansainvälisten opiskelijoiden tilanteeseen. Tässä opinnäytetyössä en paneudu taloudelliseen eriarvoisuuteen ja sen kitkemiseen, mutta mielestäni asia on huomioitava myös palveluita muotoiltaessa, sillä se vaikuttaa vahvasti opiskelijoiden epätasa-arvoiseen sosioekonomiseen asemaan. Meidän on myös nähtävä se, että palvelukentällämme on suuria puitteita, jos asiointikieli ei ole suomi. Tämä poistaa itsessään jo mahdollisuutta osallistua esimerkiksi moneen kolmannen sektorin vertaistukiryhmään. Vaikka palveluntuottajat puhuisivat sujuvaa englantia, on kansainvälisillä opiskelijoilla haaste päästä sisään yhteisöihin kielimuurin vuoksi. Meidän on huomioitava tämä kaikki pohtiessamme julkisten sosiaalipalveluiden riittävyttä meidän kansainvälisille opiskelijoillemme. Saavatko he oikeasti tasavertaisen mahdollisuuden integroitua sosiaalipalveluihin Suomessa? Onko opiskelijoilla aidosti mahdollisuus päästä tuen piiriin esimerkiksi kolmannelle sektorille, mikäli he eivät puhu suomea?

Sosiaalihuoltolain 1§ mukaisesti sosiaalihuollon tavoite on muun muassa edistää ja ylläpitää hyvinvointia, vähentää eriarvoisuutta ja edistää osallisuutta. Eriarvoisuuden vähentämiseksi mainitaan esimerkiksi palveluiden saatavuuden ja laadun yhdenvertaisuuden merkitys (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014). Kansainväliset opiskelijat ovat eriarvoisessa asemassa suomalaisiin opiskelijoihin nähden niin sosiaaliselta kuin taloudelliselta kannalta ollessaan pääsääntöisesti KELA-tukien ulkopuolella ja osan joutuessa maksamaan tutkinnostaan. Heille ei toistaiseksi ole kaupungissa esimerkiksi omia sosiaalityöntekijöitä tai palveluita, jotka tietäisivät kentän ja sen erityispiirteet.

Sosiaalityön yksi olennainen tehtävä on emansipoida yksilöä, yhteisöjä ja yhteiskuntaa. Kaikki lähtee yksilötasolta: kun emansipoimme yksilöitä, yhteisöt emansipoituvat ja vaikuttavat aina isompina massoina yhteiskunnassa. Emansipoiminen tarkoittaa sortavien valtarakenteiden murtamista, yksilön kohtaamista dialogisesti sekä hänelle ”oven raottajana” toimimisena. Aikuissosiaalityössä tavoitteena on asiakkaan voimavaraistaminen, omaehtoinen selviytyminen, elämänhallinnan tukeminen sekä osallisuuden vahvistaminen (Näkki 2016, 100-101). Sosiaalipedagogia on arvopohja ja taustatiede sosiaalipalveluissa, joka tukee yksilöiden ja yhteisöjen hyvinvointia osallistamalla.

Osallisuus on yksilön tunne siitä, että hän voi vaikuttaa omaan elämäänsä ja tekemisiinsä, kokemusta vaikuttaa yhteisöön, ympäristöön ja yhteiskuntaan. Osallisuus on kokemus siitä, että on hyväksytty omana itsenään ja saa äänensä kuuluviin halutessaan. Se merkitsee myös yksilön kokemusta omasta toimijuudestaan, siitä että kokee voivansa tehdä itse ja kokee itsensä kykeneväiseksi. Ihminen kokee osallisuutta tullessaan kohdatuksi, nähdyksi ja kuulluksi. (Westlund, 2018)

3.2. Sosiaalipedagogiikka

Sosiaalipedagogiikka on sosiaalisen kasvatustiede, joka perustuu Paolo Freiren teokseen *Pedagogy of Opressed*, Sorrettujen pedagogiikka. Sosiaalipedagogiikalla pyritään emansipoimaan esimerkiksi valtarakenteiden ja ennakkoluulojen sortamia ryhmiä. (Temperi & Suoranta 2005, 25).

Sosiaalipedagogiikalla on kaksi päätehtävää. Ensimmäinen on tukea yksilöitä kasvussaan, yhteisöissään ja yhteiskunnan jäsenenä. Sosiaalipedagogiassa nähdään ihminen ainutlaatuisena yksilönä, sekä yhteisöt yksilöiden kasvupaikkoina. Toinen tehtävä on ehkäistä, lievittää ja korjata sosiaalisia ongelmia, kuten yksinäisyyttä tai huono-osaisuutta. (Nivala & Ryyänen 2019, 56-57). Yhteisöllisyys on tärkeä osa sosiaalipedagogista ajattelua, sillä ihminen oppii dialogissa toisen ihmisen kanssa ja yhteisö tarjoaa siihen alustan (Nivala & Ryyänen 2019, 204).

Jokaisen yksilön näkeminen toimijana on sosiaalipedagogian keskeisiä arvoja. Toimijuus kuvaa yksilön kykyä, tahtoa ja mahdollisuuksia tehdä itse valintoja. (Nivala & Ryyänen 2019, 91-95). Sosiaalipedagogiikka on työkalu osallisuuden ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Pedagogian mukaan oppiminen tapahtuu dialogissa ja yhteisöissä kohtaamisten ja vertaisuuden kautta. Tunnetietoisuus on olennainen osa oppimista (sosped.fi). Integraation vastakohta on syrjäytyminen ja segregatio. Integraation saavuttamiseksi tarvitsemme osallisuutta, jotta yksilö voidaan saada osaksi ryhmää tai yhteisöä.

Sosiaalipedagogisessa toiminnassa oleellisia arvoja ovat dialogi, osallisuus ja yhteisöllisyys. Työskentely on luovaa, siinä painotetaan yhteistoiminnallisuutta ja keskinäistä reflektointia. (Santala & Kuosmanen, Talentia-lehti, 2019). Sosiaalipedagogiikkaa toteutetaan nonformaalissa ympäristössä ja nonformaalein menetelmin. (Kurki, 2006, 117)

Sosiaalipedagogiikkaan kuuluu vahvasti kokemuksellinen oppiminen, sen reflektointi ja toiminnallisuus. Tämä tarkoittaa sitä, että opitaan ja ihmetellään yhdessä, sillä tietoa ja havainnointitaitoa on jokaisella. Jokainen on oman elämänsä asiantuntija. Myös kriittinen havainnointi ja pohtiminen on tärkeä osa sosiaalipedagogiikkaa, sillä epäkohtien tiedostaminen ja kysymyksien nostaminen keskusteluihin laajentaa perspektiiviä ja laajentaa tietoisuutta. Sosiaalipedagogiassa on merkityksellistä pysähtyä pohtimaan omia näkökulmia suhteessa ympäristöön, nostaa epäkohtia ja toimia niiden mukaan. Ohjaaja näkee opiskelijan oman elämänsä asiantuntijana ja kannustaa aktiivisuuteen hänen oman elämänsä vaikutamisprosesseissa (Nivala, 2020, 137). Jokaisella ihmisellä on mahdollisuus vai-

kuttaa ympäristöönsä (osallistua yhteisöihin ja yhteiskuntaan) ja niin toimien yksilön osallisuus kasvaa ja hän voi kokea emansipoitumista, eli vapautumisen tunnetta siitä, että hänellä on merkitys ja hän voi vaikuttaa vallitseviin sortaviin rakenteisiin.

Sosiaalipedagoginen arvopohja on vahvasti osana tämän opinnäytetyön tekemistä osallisuuden lisäämisessä, työskentelymenetelmissä ja ymmärryksessä emansipaation tärkeydestä kansainvälisten opiskelijoiden hyvinvoinnille.

3.3. Akkulturaatioteoria

Kansainväliset opiskelijamme ovat siirtolaisia eli vapaaehtoisia työn tai koulutuksen perässä maahan muuttaneita opiskelijoita. Ihminen tarvitsee toisia ihmisiä ympärilleen, jotta voi peilata heistä ja ollakseen ihminen. Ilman toisia ihmisiä yksilön haasteet vaikeutuvat, mikäli henkilö jää yksin. Tarve tunteiden peilaamiseen toisen ihmisen kanssa korostuu erityisesti hädän hetkellä, oli hätä fyysistä tai henkistä. (Vilén & Leppämäki & Ekström, 2002, 43-44). Vieraaseen maahan muuttaminen on aina itsessään jo kriisi, myös opiskelijoille. Uusi kieli ja kulttuuri tuovat aina omat haasteensa, sekä usein kotimaahan jää myös perhe ja muut yhteisöt, joihin maasta muuttanut on kiinnittynyt. Kaikki on siis uutta ja vierasta.

Adaptoituminen uuteen kulttuuriin vaatii ajan lisäksi käytöksen, ajattelua ja tunteiden muuttamista uuden kulttuurin mukaiseksi edes osittain. (Vilén, Leppämäki & Ekström, 2002, 310). Kulttuuriin sopeutuminen on oma prosessinsa, jossa maahanmuuttaja käy läpi laajan tunneskaalan. Tätä sopeutumisprosessia kutsutaan akkulturaatioprosessiksi. Siinä muuttaja kokee luonnollisesti muuton ja vieraan kulttuurin vuoksi ylä- ja alamäkiä, joissa hän tarvitsee tukea. Alun kuherruskuukauden ja kulttuurista innostumisen jälkeen tulee sokkivaihe, jossa henkilö kokee usein yksinäisyyttä ja pettymystä. Tästä seuraa reaktiovaihe, jossa vihan ja surun tunteet valtaavat mieltä, ja keho voi oireilla fyysisesti esimerkiksi univaikeuksilla tai päänsäryllä. Reaktiovaiheen jälkeen tulee korjaamisvaihe, jossa kotikävyä korostuu, mutta kuitenkin usko tulevaan kasvaa. Viimeinen vaihe on uudelleenorientoituminen, jossa tunne-elämä tasoittuu, ja muuttaja sopeutuu. (Mielen-terveystalo.fi. n.d.). Kulttuuriin sopeutuminen vie noin 3-10 vuotta (Vilén, Leppämäki & Ekström, 2002, 327).

Akkulturaatio tapahtuu vähemmistöryhmien sisäisten ja muiden ryhmien välisissä suhteissa, mikä haastaa yksilöiden etnisen ja kulttuuri-identiteetin. (Liebkind, 2000, 25). John Berryn akkulturaatioteorian mukaan maahanmuuttajan integraatio saavutetaan parhaiten siten, että yksilö säilyttää oman kulttuuri-identiteettinsä ja osallistuu aktiivisesti vuorovaikutukseen valtakulttuurin edustajien kanssa, sekä on osallisena yhteisössä ja yhteiskunnassa. Opiskelijoiden kanssa työskennellessä on tärkeää ottaa huomioon eri kulttuurit työskentelyllä ja tuoda näkyviin sitä kulttuurien kirjoa, mitä organisaatiossamme on.

Sopeutumisprosessi uuteen kulttuuriin vaatii aikaa ja vuorovaikutusta, jossa yksilö voi havainnoida identiteettiään, yhtäläisyyksiään ja eroavaisuuksiaan suhteessa oman kulttuurinsa ja valtaväestöön/ympäröiviin kulttuureihin.

				Onko oman kulttuuri-identiteetin säilyttäminen tärkeää?		
		Kyllä		Ei		
Onko tärkeää ylläpitää suhteita muihin etnisiin ryhmiin?	Kyllä	Integraatio eli sopeutuminen Säilyttää oman kulttuurinsa, mutta on aktiivisessa vuorovaikutuksessa myös valtakulttuuriin ja osallistuu yhteiskuntaan.	Assimilaatio eli sulautuminen Hylkää oman kulttuurinsa ja pyrkii mahdollisimman paljon samaistumaan valtakulttuuriin ja olemaan vuorovaikutuksessa valtakulttuurin kanssa.			
	Ei	Separaatio eli eristäytyminen Tekemisissä lähinnä vain oman kulttuurin edustajien kanssa; vieroksuu valtakulttuuria.	Marginalisaatio eli syrjäytyminen Vieraantunut omasta kulttuurista eikä omaksu valtakulttuuria – vaarana on syrjäytyminen yhteiskunnasta eli marginalisoituminen.			

Taulukko1: Taulukossa näkyy Berryn nelikenttäteoria maahanmuuttajien integraatiosta (1997). Taulukko (exportfuturepath.fi, n.d).

3.4. Osallisuuden lisääminen korkeakouluyhteisössä

Toimijuuden ja osallisuuden vahvistaminen on erityisen tärkeää kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille, sillä Suomessa asuessaan he elävät hyvinkin ylhäältäpäin strukturoitua elämää, jos tarkastellaan yksilöiden roolia korkeakouluopiskelijoina ja opintojen ohessa myös työntekijöinä. Tällöin toiminta tulee ylhäältä kontrolloituna ”pitää lukea tenttiin, pitää herätä ajoissa, pitää mennä luennolle, pitää käydä töissä”. Jos vapaata on vähän, on myös vähän vapaa-aikaa toteuttaa itseään oman toiveensa mukaan, mikä itsessään lisäisi osallisuutta omasta elämästään.

Kielimuurin tuomat haasteet lisäävät kynnyistä luonnolliseen verkostoitumiseen suhteessa muihin ympärillä oleviin yhteisöihin.

Opiskelijan vahvaa elämänhallintaa ja tyytyväisyyttä elämään tukee positiivisesti luokka- tai kouluyhteisöön kuuluminen. Erityisesti opiskelijan koettua osallisuuden tunnetta lisää kouluyhteisöstä saatu arvostus ja hyväksynnän tunne. Luokkayhteisöön kiinnittyneet opiskelijat kokivat vähemmän ahdistuneisuutta, päivittäistä oireilua, uupumusta ja yksinäisyyttä verrattuna opiskelijoihin, jotka eivät olleet kiinnittyneet yhteisöön. (Kouluterveyskysely 2017). Ihmiselle on luontaista tai tärkeää olla osa ryhmää, oli se sitten perhe, ystävät, työporukka tai koulukaverit - jokin ryhmä, jonka kanssa kokea asioita yhdessä, tulla kuulluksi ja johon nojautua avuntarpeessa (Vilen, Leppämäki & Ekström, 2002, 51).

Osallisuus kouluympäristössä tarkoittaa sosiaalista toimintaa, yhteisöllisyyttä ja yhteisöön kuulumista (kouluterveyskysely 2017, 60). Osallisuuden saavuttamiseksi koko kouluorganisaatiossa tarvitsemme siihen kohdennettuja resursseja, toimia ja aikaa yhteisöllisyyden syntymiselle. Osallisuus ei ole lähtökohtaisesti yksilön tai yhteisön ominaisuus, vaan se kehittyy niiden suhteessa (Nivala & Ryyänen, 2013, 31). Osallisuus on arvo, joka vaatii yhteisön huomion ja rakenteellisia toimia toteutuakseen.

Korkeakouluorganisaation sisäiseen osallisuuden kehittämiseen ja yhteisöllisyyden saavuttamiseen voi vaikuttaa jokainen organisaatiossa työskentelevä ja opiskeleva tukemalla sen syntyä ja ylläpitoa omalla arvomaailmallaan ja toiminnallaan. Hyviä menetelmiä kouluorganisaation hyvinvoinnin kehittämiseen on tukea sen kaikkien jäsenten tunne- ja vuorovaikutustaitoja, lisätä luovaa toimintaa sekä hyväksyä luovuutta (kouluterveyskysely, 60). Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että uskalletaan kokeilla uusia keinoja opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseen ja nähdään nonformaalin toiminnan merkitys hyvinvointia ja toimintakykyä tukevana, vaikka toimimmekin formaalissa ympäristössä.

Osallisuuden tukemisessa on kyse myös pitkälti ihmisen motivoinnista. Ihmisen kokiessa onnistumisia lisääntyy myös hyvinvointi, sillä se emansipoi yksilöä hänen omista, yhteiskunnan tai yhteisön asettamista kahleista. Tällöin kasvaa mi-

näpystyvyys ja motivaatio. Jutin mukaan ihminen voi kokea tahtoa vasta kokiesaan aikomuksensa aidosti mahdolliseksi (Juti, 1999, 214). Ihminen saattaa kuitenkin paineen alla kokea pystyvyytensä ja mahdollisuutensa todellista pienemmäksi, sillä maailmankuva kapenee hänen fyysisten ja henkisten resurssien myötä. Tällöin ulkopuolisista (joku työntekijä joka toimii sosiaalipedagogisin arvoihin ja toiminnassa painotetaan yksilöiden osallisuutta) voi olla suuri apu ns. ovien raottajana ja perspektiivin tuojana.

Käytännössä se tarkoittaa sitä, että tuodaan erilaisia mahdollisuuksia yksilön ympärille, jotka kohtaavat hänen omien resurssiensa kanssa ja mistä yksilö voi kokea eri tasoista emansipoitumista. Erityisen tärkeää tällaisen ulkopuolisen avun tarjonta on erilaisille sorretuille, huono-osaisille ja segregoituneille ryhmille, jotta kohderyhmän siltoja voidaan rakentaa paremmin ympäröivään yhteiskuntaan. Tätä kutsutaan emansipoimiseksi. Ryhmien emansipoituminen on tärkeää, sillä integraatio luo edellytykset yhteiskunnan yhteisöjen väliselle ymmärrykselle. (Niivala & Ryyänen, 2019, 152)

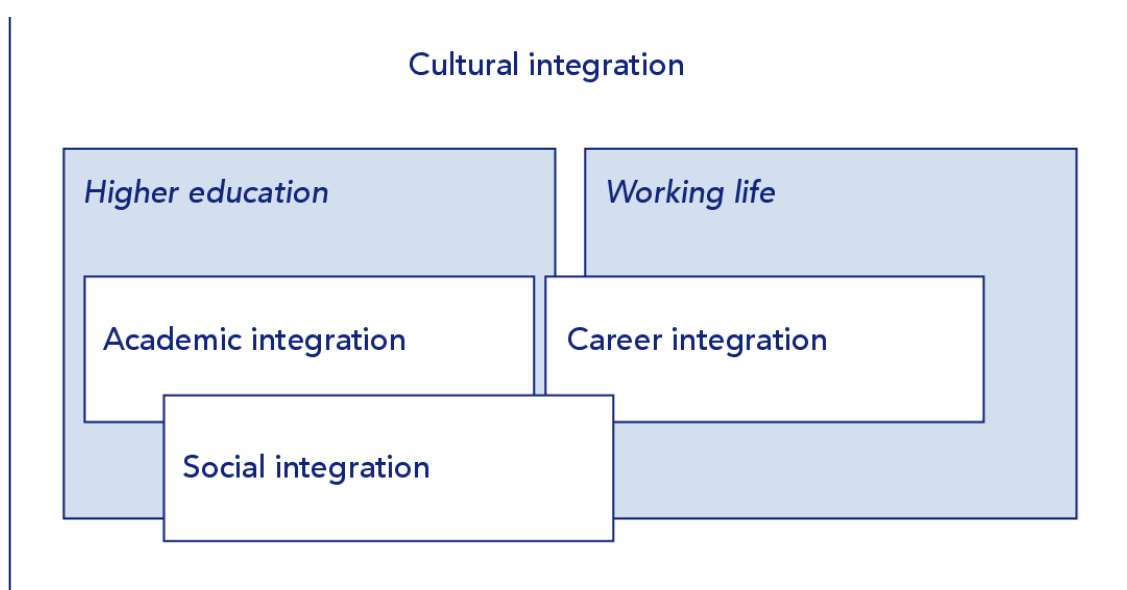
Kansainvälisillä opiskelijoilla heidän oma akkulturaatioprosessi voi olla vielä hyvinkin kesken tai jopa pysähtynyt. On koulua ja uutta kulttuuria, ja monet voivat kokea esimerkiksi kulttuuriin ja kantaväestön yhteisöihin tutustumisen liian suurena kynnyksenä – puhumattakaan Suomeen jäämisestä koulutuksen jälkeen. Tämä olisi erittäin hienoa, sillä saisimme maahamme korkeakoulutettua kansainvälistä osaamista. Ei ole vaikeaa ymmärtää, että opiskelijoiden usko integroitumiseen ja emansipoitumiseen voi olla heikko, koska resurssit eivät yksinkertaisesti riitä siihen. Tästä syystä tarvitsemme heille osallisuutta ja hyvinvointia tukevaa toimintaa heidän koulutuksensa ajaksi.

Kuinka lisätä opiskelijoiden halua Suomeen ja opiskelijayhteisöihin integroitumiseen? Itseohjautuvuusteorian mukaan sisäinen motivaatio syntyy, kun yksilö kokee kolme sisäistä tarvetta tyydyttyksi. Nämä tarpeet ovat **omaehtoisuus, kyvykkyyden osoittaminen ja yhteenkuuluvuus** (Deci & Ryan, 1985). Kansainvälisten opiskelijoiden tilanteessa *omaehtoisuus* on haastavampaa, sillä koulutus on hyvin järjestelmällistä ja esimerkiksi työllistymisessä ei ole yhtä paljon valinnanvaraa kotimaisiin opiskelijoihin verrattuna johtuen kielimuurista. Arki voi olla strukturoitua ja kiireistä. *Kyvykkyyttä* voi osoittaa koulussa onnistuessaan, mutta

sekin on usein pitkälti kiinni henkilön lukupäästä. Mikäli yksilön lahjakkuudet ovat muualla kuin koulussa, voi näiden onnistumisten kokeminen olla vaikeaa. Lisäksi täytyy muistaa, että koulumenestys on hyvin pieni osa yksilön kyvykkyyden kirjoa. *Kokemus yhteenkuuluvuudesta* voi olla myös hyvinkin haastavaa, mikäli omalta luokalta ei synny tiivistä porukkaa, sillä suurimmalla osalla kansainvälisillä opiskelijoilla ei ole tukiverkkoja ennestään Suomessa.

4 KANSAINVÄLISTEN OPISKELIJOIDEN INTEGRAATION TUKEMINEN

Kansainvälisten opiskelijoiden integraatiosta puhuttaessa fokus on pitkälti akateemisessa ja työelämäverkostoissa (Korkeakoulujen kansainvälistymisstrategia, 2009). Korhosen mukaan tavoiteltaessa kansainvälisten opiskelijoiden kulttuurilista integraatiota on huomioitava sen eri tasot, niin työelämään integroitumisessa, oppilaitokseen integroitumisessa ja sosiaalisessa integroitumisessa. (Korhonen, 2016, 159-161). Meidän on huomioitava integroituminen myös sen sosiaaliselta ja kulttuurilliselta viitekehyseltään. Korhonen nostaa myös tutkimukseensa yhteyden tukemisen kotimaisten ja kansainvälisten opiskelijoiden välillä merkitykselliseksi (Korhonen, 2016, s.170-171). Sosiaalinen, kulttuurillinen ja kielellinen puoli nitoutuvat yhteen; ilman yhtä ei ole toista. Kulttuurien väliset erot näkyvät sosiaalisessa vuorovaikutuksessa, joten sosiaalisen vahvistamisella kulttuurisensitiivisesti autamme samalla kulttuurillista sopeutumista.

Kuvio 1: Kulttuurisen integraation malli (Korhonen, 2016.).

Kansainvälisten opiskelijoiden sosiaalinen integraatio ja monikulttuurisemman vuorovaikutuksen tukeminen on kaksisuuntainen prosessi, joka edellyttää ihmisten erilaisuuden ymmärtämistä ja arvostamista (kansainvälistymisstrategia, 2009, 49). Myös suomalaisia opiskelijoita olisi enemmän innostettava ja tuettava

kansainvälisten opiskelijoiden ja kotimaisten opiskelijoiden keskeisen vuorovai-
kutuksen luomiseen ja heidän tilanteensa ymmärtämiseen. Aidosti kansainväli-
sen korkeakouluhengen luomiseksi tarvitsemme yhteistä toimintaa ja paikan,
jossa sitä toteutetaan. Meillä on suuri potentiaali opiskelijoiden kansainvälistymi-
selle jo valmiina korkeakoulussamme, jos vain osaamme käyttää sitä.

Integroimisesta puhuttaessa tulee huomioida sen monitasoinen merkitys yksilön,
yhteisöjen ja yhteiskunnan välillä. Tällä tarkoitan sitä, että myös erikokoiset ryh-
mät voidaan integroida osaksi isompia yhteisöjä tai yhteiskuntaa, ei pelkästään
yksilöiden suhde yhteisöihin.

Puhuttaessa kansainvälisten opiskelijoiden integroitumisesta Suomeen tarkoi-
tamme heidän syrjäytymisensä vastakohtaa. Siihen tarvitaan rakenteellisia toimia
ja aikaa, jotta kansainvälisillä opiskelijoilla on tila yhteisöissä ja yhteiskunnassa.
Ensin on lähdettävä yksilöiden ja ryhmien kohtaamisesta, lisättävä heidän osalli-
suuttaan, jotta yksilö tai ryhmä emansipoituu. Tämän jälkeen yksilö tai ryhmä voi
integroitua suurempaan yhteisöön. Kiinnittymisen ja emansipaation saavutta-
miseksi on yksilön toimijuutta vahvistettava, siten yhteisössä voi kokea osalli-
suutta ja aitoa kuulumisen tunnetta (Nivala & Ryyänen, 2019, 28).

Ryhmän emansipoimiseksi ja sitä kautta integroitumisen tukemiseksi tarvit-
semme yhteisen fyysisen tilan, oikea-aikaisuutta, yhteydenpitoa, tilanteen tunnis-
tamista ja jatkuvaa yhteistyötä eri sidosryhmien ja palveluiden välillä.

Kiinalaisten kansainvälisten opiskelijoiden integrointiin Suomen yliopistoihin liitty-
vässä laadullisessa tutkimuksessa käy ilmi kielimuurin merkitys verkoston luomi-
sessa opiskeluiden aikana. Tämä vaikutti merkittävästi vuorovaikutukseen niin
suomalaisten kuin muidenkin kansainvälisten opiskelijoiden keskuudessa ja lisäsi
opiskelijan pysymistä vain oman kulttuurinsa omassa yhteisössä. Tutkimuksessa
nousi myös esiin saman kulttuuritaustan jakavan yhteisön merkitys Suomessa
asuessa. Opiskelijoiden oli helpompi jakaa ajatuksia ja kokemuksia sellaisten
henkilöiden kanssa, jotka ymmärsivät heidän norminsa ja syyt miksi jokin asia
saattaa olla heille haastava. Sama kulttuuritausta opiskelijayhteisössä koettiin
merkitykselliseksi Suomessa asuessa, mutta siinä oli myös haasteita. Haasteena
koettiin kulttuuriin sopeutuminen ja ehkä jopa prosessin pysähtyminen, sillä

omaan kiinalaiseen yhteisöön tukeutuminen oli helpompaa ja he pystyivät asumaan Suomessa tietyllä tapaa omana yhteisönään. Lisäksi oman segregoituneen kulttuuriyhteisön vallitseva asenneilmapiiri esimerkiksi opiskeluja kohtaan saattoi heikentää toisen motivoituneemman yksilön suoritusta omissa opinnoissaan. (Li, 2018).

Kontaktin ylläpitäminen opiskelijoiden ja sosiaalihojauksen välillä on merkittävää, sillä mikäli opiskelijat olisivat kaikki segregoiduissa yhteisöissä oman kulttuurinsa edustajien kanssa, jää meille palveluntuottajina paljon vähemmän kosketuspintaa ja vaikutusmahdollisuuksia heidän integraationsa ja hyvinvointinsa tukemisessa.

5 TARKOITUS, TAVOITE, TUTKIMUSTEHTÄVÄ JA -KYSYMYKSET SEKÄ TOTEUTUS

5.1. Tutkimuksen tavoite, tarkoitus ja kysymykset

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää TAMKin kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden sosiaalipalveluiden riittävyyttä ja ottaa selvää, minkä tyyppisiä palveluita he toivoisivat korkeakoulultamme osallisuuden tukemiseksi. Opiskelijoiden elämäntilanne on niin vahvasti yhteydessä korkeakoulumaailmaan, että julkiset palvelut eivät näe heitä toistaiseksi kohderyhmänä. Tästä syystä korkeakoulun tulee nähdä heidän elämänsä kokonaistilanne ja pohtia mahdollisia uusia palveluita heitä tukeakseen. Tässä opinnäytetyössä selvitän kansainvälisiltä TAMKin kansainvälisiltä tutkinto-opiskelijoilta, mitä toimia he toivoisivat TAMKilta osallisuutensa tueksi. Kyselyn tulosten pohjalta teen konkreettisia ehdotuksia TAMKin kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden osallisuuden tukemiseksi.

Tässä opinnäytetyössäni minulla on kaksi pääkysymystä. **Ensimmäinen kyselyllä selvitettävä kysymys on, että kokevatko opiskelijat kuuluvansa Suomessa johonkin yhteisöön, joka tukee heitä arjessa.** Tämä on merkittävää sosiaalipedagogiikassa yksilön ja yhteisön hyvinvoinnin kannalta. Aikaisempaa tutkimusta TAMKin kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kokemasta yhteisöllisyydestä ei ole. Tämän kohdan (kyselylomakkeessa 1-2 kohdat) tulokset kertovat opiskelijoiden kokemasta yhteisöllisyydestä. Myöhemmissä kysymyksissä paneudumme siihen millä toimintakeinoilla mahdollista yhteisöllisyyden puutetta voi ehkäistä.

Toinen tutkimuskysymys on **mitä sosiaaliohjauksen järjestämää osallisuutta, hyvinvointia ja integroitumista tukevaa vapaa-ajan toimintaa kansainväliset tutkinto-opiskelijat toivoisivat TAMKilta.** Tämän kysymyksen pohjalta teen toimintaehdotuksia kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden osallisuuden lisäämiseksi.

Tutkimus toimii osana kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden osallisuuden ja hyvinvoinnin tukemista heidän Suomessa asuessaan. Osallisuuden tukeminen voi

auttaa opiskelijoita integroitumisessa Suomeen ja korkeakouluumme. Osallisuuden tukeminen lisää opiskelijoiden hyvinvointia, sopeutumista ja korkeakoulun keskinäistä kansainvälisyyttä. Tukemalla opiskelijoiden osallisuutta opiskeluaikana voimme lisätä tulevaisuudessa Suomeen jääviä kansainvälisiä opiskelijoita, jolloin toiminnalla on myös yhteiskunnallinen tavoite ja hyöty pitkällä tähtäimellä.

5.2. Aineiston keruu

Tutkimusotteeni on kvantitatiivinen ja se sisältää myös kvalitatiivisen kysymyksen yhden tarkentavan kysymyksen kautta, joissa opiskelijat voivat kertoa omista toiveistaan palveluiden kehittämiseksi. Kvantitatiivinen tutkimus on objektiivista, mitattavissa olevaa tietoa, jonka tulokset ovat numeerisesti kerrottavissa (Vilka, 2014, 13-14). Tämä sisältää valmiiksi stukturoituja vaihtoehtoja, joista vastaaja valitsee oman vastauksensa. Kvalitatiivinen tutkimustapa taas on sanallinen ja vastauksessa vastaaja voi vastata vapaamuotoisemmin omista kokemuksistaan aihealueeseen liittyen (stat, n.d.). Kvalitatiivinen kysymys tutkimuksessa tarjoaa vastaajalle mahdollisuuden tuoda oma ajatuksensa esiin, mikäli sitä ei ole kvantitatiivisiin vaihtoehtoihin lueteltu. Kerään aineiston e-lomakkeella tehdyllä kyselyllä. TAMKin kansainvälisten opiskelijoiden kanssa työskentelevä Social Counsellor jakaa kyselyn kaikille opiskelijoille sähköisesti. Kyselylomakkeen vastaukset ovat kuitenkin näkyvissä vain minulle.

Kyselylomake (Liite 1) sisältää sekä kvantitatiivisia että kvalitatiivisia kysymyksiä. Valitsin e-lomakkeen aineistonkeruutavaksi siitä syystä, että se on nopea lähettää kaikille kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille sähköpostilla, ja pystyn tekemään sillä nopeasti täytettävän ja selkeän kyselyn. Monivalintakysymysten ehdotuksissa olen huomionut jo valmiiksi kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden elämäntilanteen mahdollisia kulmakiviä. Olen määritellyt vaihtoehdot etukäteen omien havaintojeni, kansainvälisten opiskelijoiden kanssa käymieni keskustelujen perusteella, sekä sosiaalipedagogiaan perustuvan yksilön ja yhteisöjen emansipoitumiseen liittyvän teorian mukaisesti.

Kyselylomakkeen kvantitatiivisen osion monivalintaiset ideat ovat pääosin vapaaajalla tuotettavia ryhmiä / kerhoja erilaisin päätteemoin. Ryhmien idea olisi tuoda

opiskelijoita yhteen jakamaan kokemuksiaan, verkostoitumaan ja toimimaan yhdessä.

Kysely lähetettiin vain kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille TAMKissa, sillä he ovat kohderyhmänäni eniten tuen tarpeessa suomalaisen palvelujärjestelmän ollessa puutteellinen heidän palveluissaan. Heillä on elämäntilanteensa vuoksi paljon hyvinvointia mahdollisesti kuormittavia tekijöitä, joten pyrimme palveluilla tuomaan helpotusta näihin tekijöihin sosiaalityön mahdollisuuksien kautta.

Kvantitatiiviset, eli määrälliset, valmiiksi määritellyt ehdotukset antavat tietoa jokaiselta lomakkeen täyttäneeltä. Ne toimivat samalla myös esimerkkinä viimeiseen kvalitatiiviseen kysymykseen siitä, että minkälaista toimintaa olisi mahdollista toivoa korkeakoulustamme. Kvantitatiiviset kysymykset ovat monivalintakysymyksiä, joista näemme nopeasti, mitkä ehdotukset ovat keränneet eniten ääniä.

5.3. Tutkimuksen aikataulu, tutkimuksen luotettavuus, eettisyys ja aineiston purku

Tutkimuksen kyselylomake on lähetetty kaikille kandidaattitason kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille huhtikuussa 2021. Aineiston analysointi tapahtui toukuussa 2021 ja opinnäytetyön on tarkoitus valmistua syyskuussa 2021. Aineisto purettiin laskimella laskien ja Excelillä, joka antoi äänien perusteella suorat prosentit kaavioihin.

Monivalintakysymysten vastauksista tehdään diagrammeja ja kvalitatiivisen kysymyksen vastaukset nostetaan tuloksissa esille. Kvalitatiiviseen kysymykseen vastasi yhteensä kaksi opiskelijaa. Aineistoa on käsitelty tietoturva huomioiden koko prosessin ajan ja se on tuhottu tulosten kirjoittamisen jälkeen toukokuussa.

Tutkimusetiikka ja luotettavuus on huomioitu opinnäytetyötä tehdessä sen jokaisessa vaiheessa. Halusin tehdä anonyymin kyselyn, joka madaltaa kynnystä vastata kyselyyn ja tuoda toiveet julki. Harkitsin pitkään kyselyn kysymyksiä ja olisin mieluusti kartoittanut enemmänkin opiskelijoiden hyvinvointia ja osallisuutta siinä.

Tutkimuksen rajaamiseksi jätin kuitenkin kyselyn tiukasti sellaiseksi, että jo sen perusteella voidaan ensinnäkin perustella korkeakoululle mahdollista lisätuen tarvetta opiskelijoilla ja lisäksi tehdä jo valmiita konkreettisia ehdotuksia tuen muodoista.

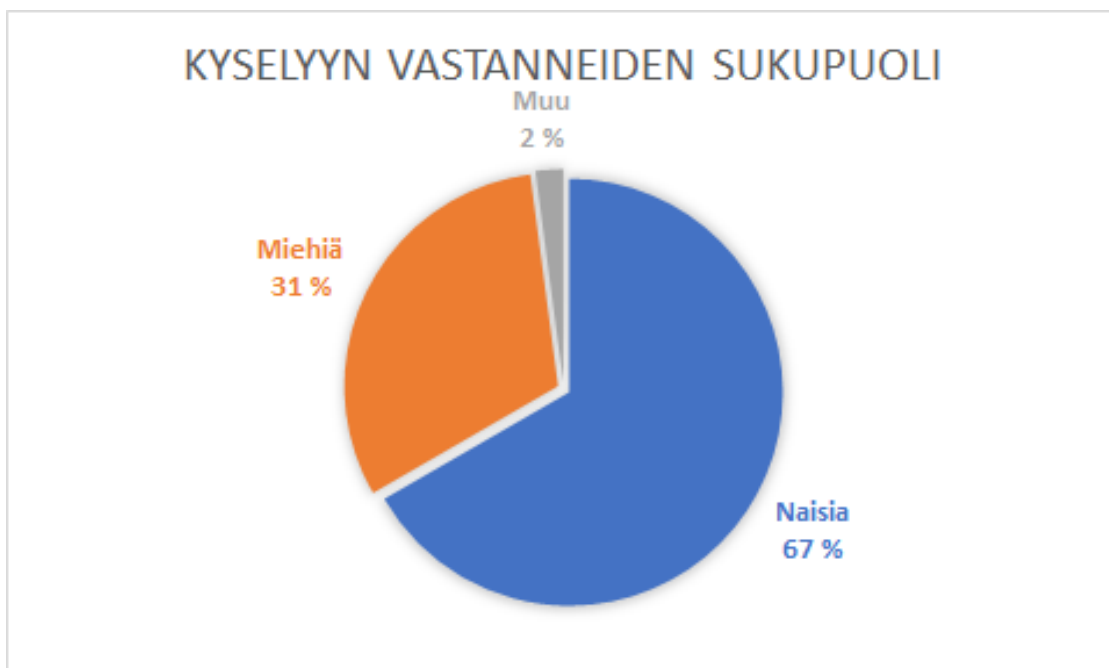
Kyselyyn ei tarvinnut kirjautua mitenkään, joten on mahdollista, että joku on täyttänyt sen esimerkiksi kahteen kertaan. Kysely kuitenkin lähetettiin suoralla linkillä vain TAMKIn kansainvälisille kandidaattitason tutkinto-opiskelijoille ja vastausaika oli viikko, joten en epäile itse tutkimustulosten luotettavuutta.

6 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Kyselylomake lähetettiin 428 TAMKin kansainväliselle kandidaattitason tutkinto-opiskelijalle. Kyselyn tuloksista tulee ilmi vastanneiden opiskelijoiden vuosikursien, sukupuolen ja kansalaisuuden merkitys koettuun yhteisöllisyyteen ja kiinnostukseen vapaa-ajan toimintaa kohtaan. Tuloksista selviää myös opiskelijoiden toiveet vapaa-ajan toiminnan sisällön suhteen, sekä heidän omat toiveensa toiminnalle.

6.1. Taustatiedot

Tässä luvussa kerrotaan vastanneiden taustatietoja sukupuolen, kansalaisuuden ja vuosikurssin välillä.

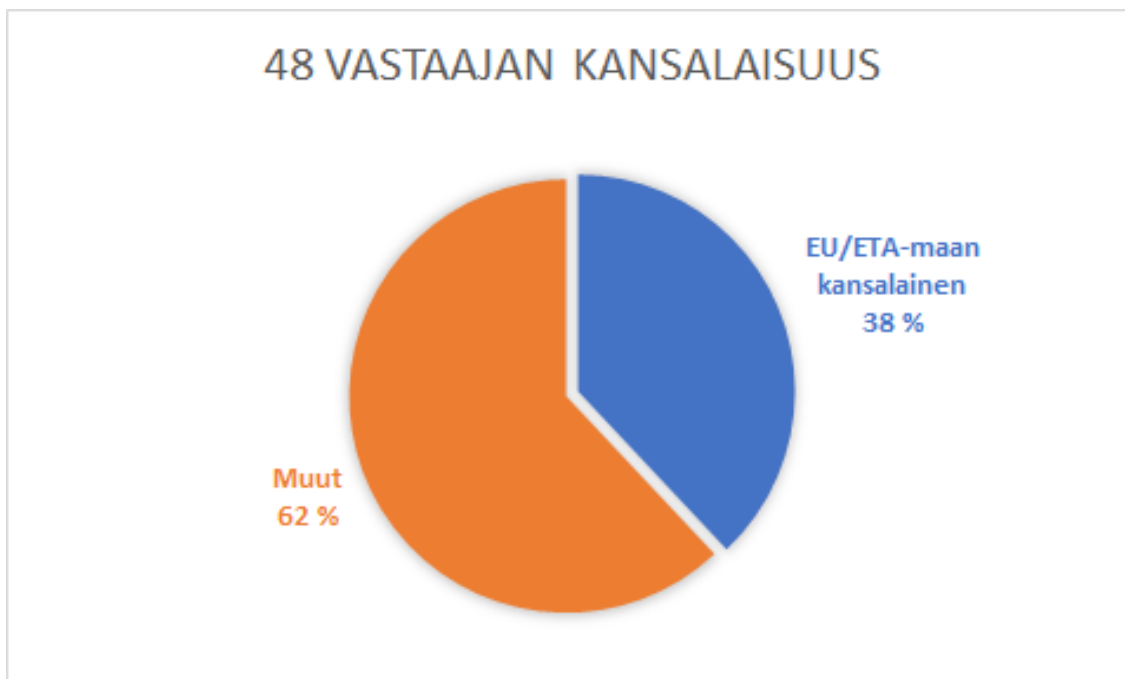
Kuvio2: Kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden sukupuolijakauma.

Kyselyyn vastasi 48 opiskelijaa, joista 32 oli naisia, 1 muunsukupuolinen ja 15 miehiä.

Kuvio 3: Kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden opiskeluvuosi.

Opiskelijoilla oli kyselyssä valittavanaan 1:n-, 2:n-, 3:n-, 4:n -vuosikurssin opiskelija tai "muu", eli yliaikainen opiskelija. Kaikki vastanneet opiskelijat olivat korkeintaan neljännellä vuosikurssilla. Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoita vastaajista oli 16 (33%), toisen vuosikurssin opiskelijoita 16 (33%), kolmannen vuosikurssin opiskelijoita 9 (19%) ja neljännen vuosikurssin opiskelijoita 7 (15%).

Kuvio 4: Kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden kansalaisuus.

Vastaajista 62% oli EU/ETA-maiden ulkopuolisia kansalaisia “*muut*” (lukuvuosi-maksua maksavia opiskelijoita) ja 38% EU/ETA-maiden kansalaisia. Enemmistö vastaajista oli EU/ETA-maiden ulkopuolisia kansalaisia.

6.2. Kokemus yhteisöön kuulumisesta Suomessa opiskellessa

Tässä luvussa tarkastelemme opiskelijoiden kollektiivista vastausta, sekä vastauksia kysymykselle “onko sinulla yhteisöä Suomessa, joka tukee sinua arjessa?” jaoteltuina eri lukuvuosien opiskelijoiden kesken, eri sukupuolien kesken ja eri kansallisuuksien kesken riippuen siitä onko vastaaja EU/ETA-maan kansalainen vai niiden ulkopuolinen kansalainen.

Kuvio 5: Kaikkien vastanneiden TAMKin kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kokemus yhteisöön kuulumisesta Suomessa asuessaan.

Vastanneiden kesken 50% TAMKin kansainvälisistä tutkinto-opiskelijoista koki kuuluvansa Suomessa yhteisöön, joka tukee heitä arjessaan. 50% opiskelijoista koki ettei heillä ollut Suomessa yhteisöä, joka tukisi heitä arjessa. Vaihtelua oli erityisesti sukupuolien ja eri vuosikurssilaisten opiskelijoiden kesken.

Kokemus yhteisöstä Suomessa eri lukuvuosien opiskelijoiden kesken

Seuraavaksi jaotellaan yhteisöllisyyden kokemukset vastanneiden kesken heidän vuosikurssiensa perusteella.

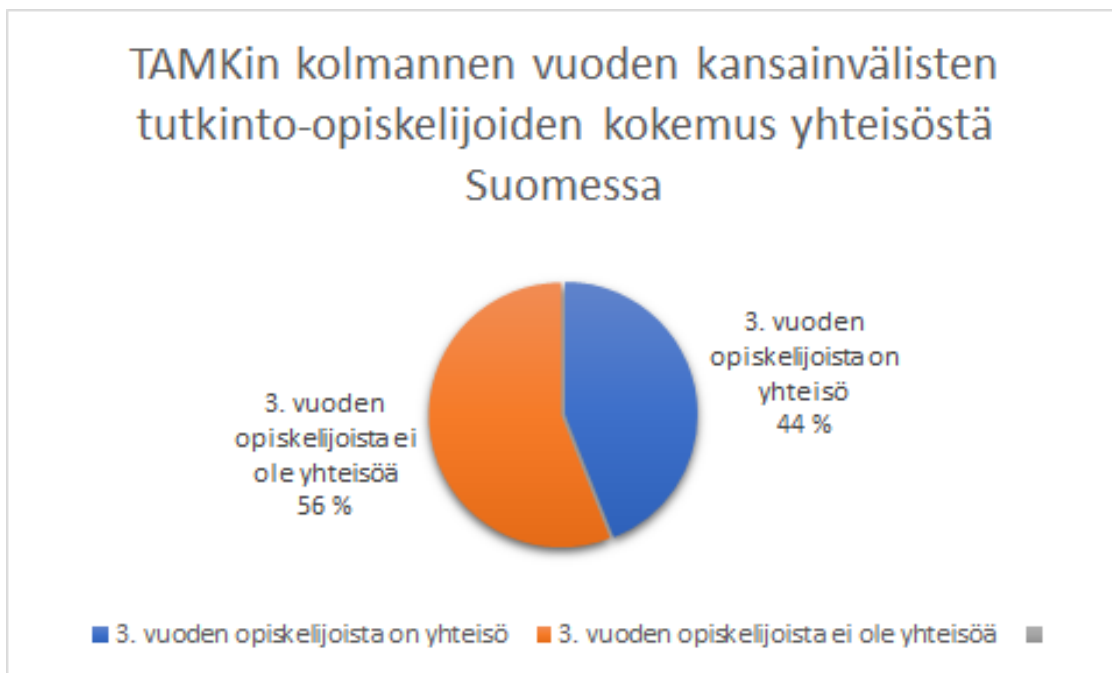
Kuvio 6: Opiskelijoiden kokemus yhteisöstä Suomessa asuessaan TAMKin ensimmäisen vuoden kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kesken.

Vastanneiden ensimmäisen vuoden kandidaattitason kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kesken 56%:lla on yhteisö suomessa 44%:lla ei ole. Vastaaajista naisia 56% ja miehiä 44%.

Kuvio 7: Opiskelijoiden kokemus yhteisöstä Suomessa asuessaan TAMKin toisen vuoden kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kesken

Vastanneiden toisen vuoden kandidaattitason kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kesken 56%:lla on yhteisö Suomessa 44%:lla ei ole. 2. vuoden opiskelijoista 56%:lla on yhteisö Suomessa, 44%:lla ei ole. Vastaaajista 88% naisia ja 12% miehiä.

Kuvio 8: Opiskelijoiden kokemus yhteisöstä Suomessa asuessaan TAMKin kolmannen vuoden kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kesken.

Vastanneiden kolmannen vuoden opiskelijoiden kesken 44%:lla on yhteisö Suomessa, 56%:lla ei ole. Heistä 82% on naisia, 12% miehiä ja 6% muunsukupuolisia (lomakkeessa käytetty termiä *other*).

Kuvio 9: Opiskelijoiden kokemus yhteisöstä Suomessa asuessaan TAMKin neljännen vuoden kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kesken.

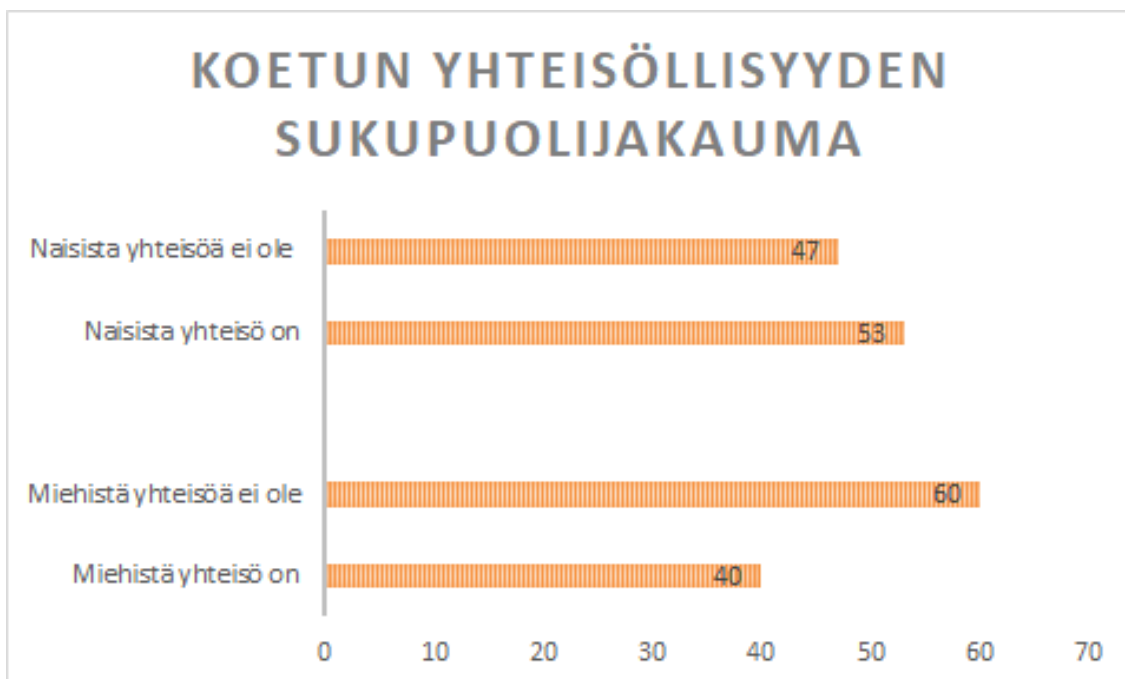
4. vuoden opiskelijoista 57%:lla on yhteisö Suomessa, 43%:lla ei ole. Heistä 71% on naisia ja 29% miehiä.

Koetun yhteisöllisyyden jakauma riippuen opiskelijan kansalaisuudesta

EU/ETA-maiden kansalaisista opiskelijoista 53% kokee kuuluvansa yhteisöön Suomessa ja 47% ei koe kuuluvansa yhteisöön Suomessa.

EU/ETA-maiden ulkopuolisista (lukuvuosimaksua maksavista) 48% kokee kuuluvansa yhteisöön ja 52% ei koe kuuluvansa yhteisöön Suomessa.

Koetun yhteisöllisyyden jakauma riippuen vastaajan sukupuolesta

Kuvio 10: Kuvaajassa TAMKin kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kokemus yhteisöstä Suomessa prosentteina sukupuolijakauman mukaan.

Vastanneista miehistä 40% omasi yhteisön Suomessa, kun taas 60% oli vailla yhteisöä. Vastanneista naisista 53% omasi yhteisön Suomessa, kun taas 47% oli vailla yhteisöä. Miehillä kokemus yhteisöön kuulumisesta oli selkeästi naisia matalampi.

6.3. Opiskelijoiden kiinnostus osallisuutta lisäävää vapaa-ajan toimintaa kohtaan ja toiveet toiminnalle

Tässä luvussa tarkastellaan opiskelijoiden kiinnostusta osallisuutta lisäävää vapaa-ajan toimintaa kohtaan.

Kuvio 11: Opiskelijoiden kiinnostus TAMKin järjestämää vapaa-ajan toimintaa kohtaan

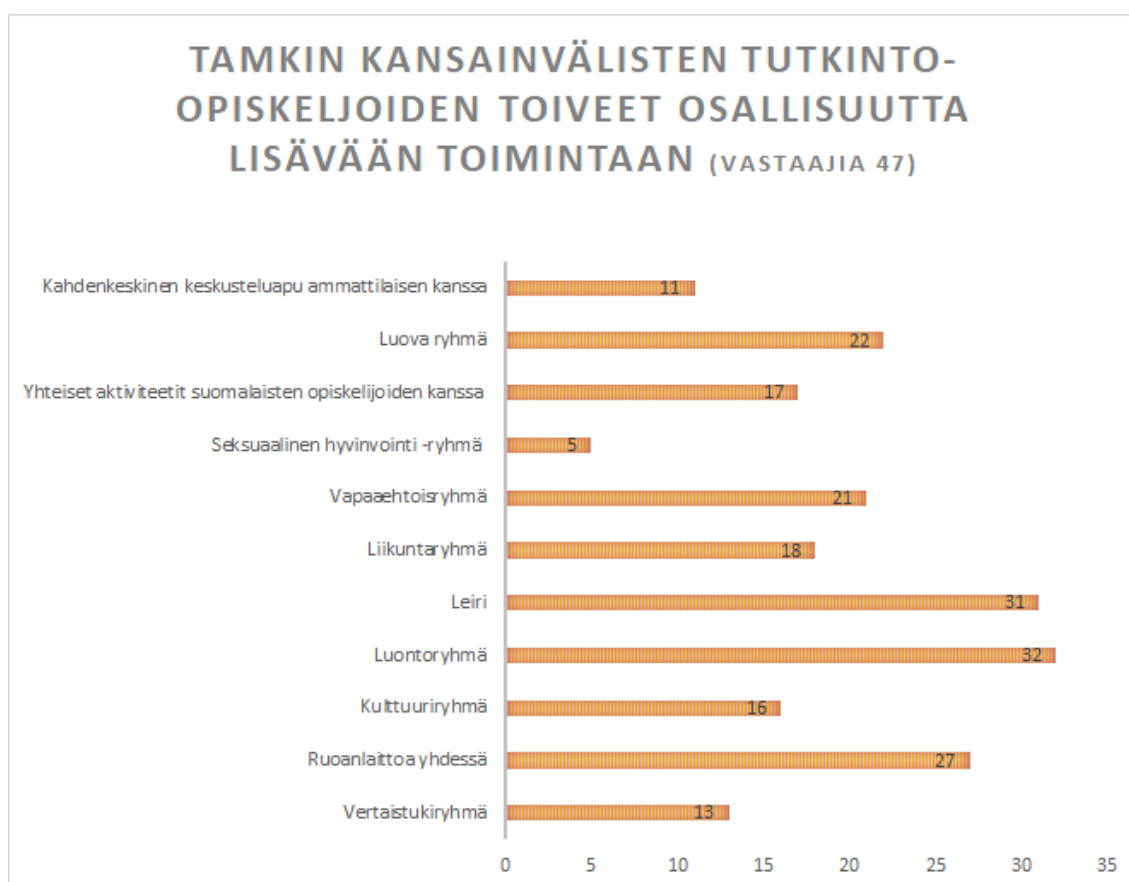
Opiskelijoiden kiinnostus osallisuutta lisäävään vapaa-ajan toimintaan oli korkea, sillä kaikista kyselyyn vastanneista 90% oli kiinnostunut toiminnasta. Niillä vastaajilla, joilla ei ollut Suomessa yhteisöä vastausprosentti oli 100% toiminnan kiinnostavuudelle.

6.4. Osallisuutta lisäävän vapaa-ajan toiminnan tulokset

Tässä luvussa tarkastellaan kvantitatiivisesti vapaa-ajan toiminnan toimintaehdotuksien äänimääriä, sekä kvalitatiivisen kysymyksen "Mitä muuta vapaa-ajan toimintaa TAMK voisi järjestää tukeakseen hyvinvointiasi?" vastaukset.

Kysely vapaa-ajan toimintaehdotuksista järjestettiin monivalintana, jossa voi valita yhden tai useamman vaihtoehdon, sekä kirjoittaa laadulliseen kysymykseen vastaus. Kaikki sarakkeet saattoi myös jättää täyttämättä, mikäli toiminta ei kiinnostanut ollenkaan. Kaiken kaikkiaan kyselyyn vastasi 48 opiskelijaa, joista 47

valitsi vähintään yhden kiinnostavan vaihtoehdon ennalta valituista vaihtoehdoista. Laadulliseen kysymykseen tuli ehdotuksia kaksi (2), ne olivat **Taiji** ja **meditaatio**.

Kuvio 12: Vapaa-ajan toiminnan toimintaehdotuksien äänijakauma vastanneiden kesken

Kaikki kyselyn toimintavaihtoehdot keräsivät kiinnostusta opiskelijoilta. Vapaa-ajan toiminnan ehdoukset eniten ääniä saaneiden vaihtoehtojen järjestyksessä, jonka alla kyselylomakkeessa käytetyt termit ja selitykset ehdotuksille:

1. Luontoryhmä 32 ääntä.

Nature Group - Small trips to the nature together

2. Leiri 31 ääntä.

Camp - for the students to get to know each others from other programmes too.

3. Ruoanlaittoa yhdessä 27 ääntä.

Cooking club - Let's cook together.

4. Luova ryhmä 22 ääntä.

Creative Group- drama, arts, etc.

5.Vapaaehtoisryhmä 21 ääntä.

Volunteering Group - helping each others and share joy to our environments

6.Liikuntaryhmä 18 ääntä.

Sports Group - Let's try different sports together.

7.Yhteiset aktiviteetit Suomalaisten opiskelijoiden kanssa 17 ääntä.

Activities together with the Finnish students.

8.Kulttuuriryhmä 16 ääntä.

Culture group –getting to know together Tampere area.

9.Vertaistukiryhmä 13 ääntä.

Peer Group for the international degree students (about living in Finland, missing home, stress from school, not feeling integrated etc).

10. Kahdenkeskinen keskusteluapu ammattilaisen kanssa 11 ääntä. *Counselling with trustworthy professionals about things on your mind about life's ups and downs.*

11. Seksuaalinen hyvinvointi -ryhmä tai ohjaus 5 ääntä.

Sexual wellbeing peer group / counselling.

6.5. Tulosten yhteenveto

Vastanneita oli yhteensä 48 opiskelijaa. Vastausprosentti kyselyyn vastanneiden kesken oli 11% suhteessa kaikkien kyselyn vastaanottaneiden opiskelijoiden kesken.

Opiskelijan kansalaisuus ei näytä vaikuttavan merkittävästi hänen yhteisöllisyyden kokemukseensa. Sen sijaan miesten ja naisten ero koetusta yhteisöstä Suomessa on suurempi. Miehistä 40% kokee kuuluvansa Suomessa häntä tukevan yhteisöön, kun taas naisilla luku on 53%. Selkeä ero löytyi myös eri lukuvuosien opiskelijoilta, sillä ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 56% koki kuuluvansa Suomessa yhteisöön, toisen vuosikurssin opiskelijoista prosentti 56%, kolmannen vuosikurssin opiskelijoista 44% ja neljännen vuosikurssin opiskelijoista 57%.

Keskimääräinen prosenttiosuus kaikkien vuosikurssien opiskelijoiden kesken on se, että 50% opiskelijoista kokee kuuluvansa Suomessa häntä tukevaan ja kannustavaan yhteisöön. **Prosentuaalisesti se kertoo siitä, että työtä on tehtävä.**

EU/ETA-maiden ulkopuoliset opiskelijat maksavat lukuvuosimaksua 5000-10 000e/lukuvuosi. Tuloksista selvisi, että EU/Eta-maiden kansalaisten koettu yhteisöllisyys oli viisi (5) prosenttiyksikköä suurempi kuin EU/ETA-maiden ulkopuolisten kansalaisten koettu yhteisöllisyys Suomessa. Voiko tähän vaikuttaa lukuvuosimaksu ja sen tuoma

Lomakkeessa kysyin opiskelijan sukupuolen ja vaihtoehtona oli myös muu, "other". Tästä huolimatta puhun tuloksissa lähinnä naisista ja miehistä muutamassa kohdassa, sillä prosentuaalisesti muuksi, kuin naiseksi tai mieheksi itsensä luokittelevia oli vain 2% vastanneista, eikä tällä ollut tulosten kannalta suurta merkitystä suuntaan tai toiseen.

Opiskelijoiden kiinnostus osallisuutta lisäävään vapaa-ajan toimintaan oli korkea, sillä kyselyyn vastanneista 90% oli sitä mieltä, että toiminta kiinnosti. **Vastaajista, jotka eivät omanneet Suomessa yhteisöä kiinnostusprosentti oli 100% toiminnalle.** Tämä kertoo siitä, että halua ja tarvetta sosiaaliselle tuelle on erittäin paljon, varsinkin jos sitä ei ole vielä tarpeeksi oman yhteisön kautta. Opiskelijat haluavat Suomesta yhteisön.

Kyselystä tulee ilmi, että opiskelijat kaipaavat monen tasoista toimintaa, niin henkilökohtaisempia aiheita kuin kevyempää ryhmätoimintaa. Opiskelijat haluavat tutustua paremmin toisiinsa, ympäristöönsä ja kehittää yhteisöllisyyttään Suomessa asuessaan.

Myös suomalaisiin opiskelijoihin halutaan tutustua, mutta eniten tässä kyselyssä korostui kansainvälisille opiskelijoille kohdennetun keskinäisen toiminnan tarve. Kyselyssä oli vain yksi kohta, jossa kysyttiin kiinnostusta yhteiseen toimintaan suomalaisten opiskelijoiden kanssa, muut vaihtoehdot oli tarkoitettu kansainvälisten opiskelijoiden keskinäiseen toimintaan. Suomalaisten opiskelijoiden kanssa toteutettava toiminta sai 17 ääntä 47 vastaajalta, mikä vastasi keskiarvoa kaikkiin vaihtoehtoihin saatuihin ääniin verrattuna. Suosituimmat vaihtoehdot

kansainvälisten opiskelijoiden vapaa-ajan toiminnalle oli luontoryhmä (32 ääntä), kansainvälisten opiskelijoiden yhteinen leiri (31 ääntä) ja ”Kokkikerho”, eli ruoanlaittoa yhdessä (27 ääntä).

Kyselyn kvalitatiiviseen osioon vastasi kaksi ja vastaukset olivat Taiji ja Meditaatio.

6.6. Vapaa-ajan toiminnan suunnitelmat sosiaalipedagogisin menetelmin

Tukiessa yksilön tai yhteisön toimijuutta on yksilö/yhteisö nähtävä toimijoina. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa opiskelijoiden näkeminen toimijoina tarkoittaa sitä, että kerhon ohjaava taho on horisontaalisessa kumppanuussuhteessa kerhoon kuuluvien opiskelijoiden kanssa. Suhde on tasavertainen ja siinä nähdään, että asiantuntijuutta on molemmissa osapuolissa asiakkaiden, ja oppiminen on vastavuoroista. Hierarkiaa ei ole ja suhteessa kumpikin osapuoli on subjekti. (Juhila, 2006, 14,147-149). Ohjaajan rooli on toimia yhteenkutsujana, mahdollistajana, tilan luojana ja vierellä kulkijana. Sosiokulttuurisessa innostamisessa tätä ohjaajan roolia yhteisöjen kehittäjänä ja mahdollisuuksien luomista ihmisten yhteensaamiseksi kutsutaan innostamiseksi. (Nivala & Ryytänen, 2019, 205). Innostaminen on arkilähtöistä aktivointia, joka sisältää suunniteltua ja päämäärätietoisesti toimintaa. Sitä toteutetaan siellä missä on ihmiset elävät, ei viirastoissa. Kurki määrittää innostajan roolin tukijaksi, herkistäjäksi ja motivoijaksi. (Kurki, 2006, 150-157).

Ottaen huomioon opiskelijoiden haastavan elämäntilanteen, on TAMKIn resursoitava toimintaan palkattuja ammattilaisia, jotka ovat toiminnasta vastuussa ja vievät sitä systemaattisesti eteenpäin opiskelijoiden vaihtuessa.

Ajatus on se, että kenenkään opiskelijan ei tarvitse stressata toiminnasta tai vastuista siinä, vaan se nimenomaan emansipoi eli vapauttaa heitä. Toiminnan tulisi olla mahdollisimman pitkälti ilmaista opiskelijalle. Opiskelijan voi olla vaikea itse hakeutua harrastuksiin Tampereella, sillä tieto kulkee yleensä suomeksi. Tampereella on todella vähän englanniksi ohjattuja harrastuksia ylipäätään. Lisäksi harrastukset voivat käydä opiskelijan taloudelle liian kalliiksi.

Sosiaalipedagogian mukaisesti toiminnan sisällön on oltava arkilähtöistä ja sen tulee huomioida opiskelijoiden elämän erityispiirteet ja normit, muutoin toiminta vie vai opiskelijoita kauemmas todellisuudesta ja toiminnasta ei ole hyötyä. Sosiaalipedagogiassa pohditaan yhdessä yksilöiden ja ryhmien kanssa heidän elämäntilanteensa kulmakiviä ja epäkohtia, ja tehdään toimia niiden korjaamiseksi. Ajatus on siinä, että opiskelijoilla on tieto, taito ja kokemus. Ohjauksella vain voimaannutetaan tätä potentiaalia yhteisen toiminnan ja dialogin kautta (Temperi & Suoranta, 2005, 27-29). Korkeakoulumaailmassa vapaa-ajan aktiviteetit on pitkälti tehty opiskelijatyönä esimerkiksi tuutoriopiskelijoiden tai ainejärjestöjen toimesta, mutta **tässä toiminnassa kyse on enemmänkin integroivasta sosiaalityöstä, kun harrastetoiminnasta**. Kyse on tavoitteellisesta, systemaattisesta, integroivasta sosiaalityöstä, jossa on myös psykososiaalisia ulottuvuuksia. Se vaatii aikaa, ammattitaitoa, kohderyhmän tuntemusta sekä palvelukentän tuntemusta.

Puhuessani paljon yhteisön ja yhteisöllisyyden merkityksestä on tärkeää tuoda esiin se, että yhteisö voi olla voimaannuttava (emansipoiva) tai heikentää yksilön hyvinvointia, mikäli yhteisössä vallitseva ilmapiiri ei ole avoin ja hyväksyvä. Ryhmien kanssa työskenneltäessä on tärkeää havainnoida yhteisöjen ilmapiiriä ja tehdä tarvittaessa interventioita, mikäli huomaa suunnan menevän yksilöitä tai ryhmää segregoivaan suuntaan. On siis tärkeää, että palvelut jalkautuvat opiskelijoiden keskuuteen heti opintojen alussa, jotta niin tiiviitä segregoituja yhteisöjä ei kerkeäisi muodostua. Näin saisimme jalkaa oven väliin heti alussa ja opiskelijoita mukaan suurempaan monikulttuuriseen opiskelijayhteisöön, jossa opiskelijoilla olisi mahdollisuus kokea yhteisön emansipoiva vaikutus.

Haluamme luoda sosiaalipedagogian mukaisesti heterogeenisiä yhteisöjä, jossa pysyy kriittinen ajattelu ja dialoginen vuorovaikutus osana arkea. Haluamme tehdä yhteisöllisyydestä **normin**. Yhteisöissä on jo alkujaankin hyvin erityyppisiä ihmisiä sekä eri kulttuurien edustajia keskenään. Tämä kansainvälisten opiskelijoiden heterogeenisyys tuo hyvän alustan dialogille, pohdinnalle ja kasvulle.

Toimintaa voidaan järjestää esimerkiksi 1-4 kertaa kuukaudessa. Sisätiloissa tapahtuva toiminta järjestettäisiin lähtökohtaisesti koulun tiloissa, opiskelijoiden lähellä. Avaan alla jokaista esimerkkinä ollutta kerhoa/toimintaa lisää. Näitä voidaan yhdistää ja muokata sitä mukaa, miten opiskelijoita saadaan mukaan toimintaan. Sosiaalipedagogian mukaisesti olennaista on, että yksilö saa itse määrittää osallisuutensa ryhmän jäsenenä. Aina ei jaksakaan ja se on ok – tämän vuoksi toiminnan tulisi pysyä mahdollisimman pitkälle avoimena tarkoittaen sitä, että toiminta ei lähtökohtaisesti vaadi sitoutumista ja uudet jäsenet voivat aina hypätä mukaan toimintaan. **Toimintaa määrittää erityisesti se, mitä opiskelijat itse haluavat tehdä. Mikä heidän tarpeensa milloinkin on, siihen palvelut mukautuvat.** Näin saamme pidettyä sosiaalipedagogisia arvoja ja sosiokulttuurista innostamista osana toimintaa.

Se, kuinka paljon toiminta tukee integroitumista Suomeen ja opiskelijoiden akkulturaatioprosessia on subjektiivista. Olisikin mielenkiintoista tutkia toiminnan vaikutusta opiskelijoiden integroitumisessa ja emansipoitumisessa, jos tämän jälkeen toimintaa aletaan kehittämään ja työstämään.

Eniten opiskelijoita kiinnosti vastausten perusteella kansainvälisten opiskelijoiden keskinäinen toiminta, mutta myös suomalaisten opiskelijoiden kanssa haluttiin tutustua vapaa-ajantoiminnan merkeissä. Tämä on suomea puhumattoman kansainvälisen opiskelijan integroitumiselle merkittävää niin kielitaidon kehittymisen puolesta kuin kulttuuriin sopeutumisen puolesta. Mikäli akkulturaatioprosessi etenee luontevasti ja hyvällä tahdilla, on meillä suurempi todennäköisyys saada opiskelijoita integroitua Suomeen ja siten jäämään myös Suomen työmarkkinoille myöhemmin. Korkeakouluna voimme vaikuttaa merkittävästi kansainvälisten opiskelijoiden hyvinvointiin, osallisuuteen ja integraatioon ympäröivään yhteiskuntaan oman toimintamme kautta. Päätös jäädä Suomeen on hyvin subjektiivinen ja siihen vaikuttaa monet asiat, mutta mikäli opiskelija sopeutuu hyvin korkeakouluyhteisöön, työelämään ja vallitsevaan kulttuuriin, on integroituminen helppompaa ja kynnys jäädä Suomeen madaltuu.

6.7. Ehdotukseni osallisuutta lisäävän vapaa-ajan toiminnalle ja sen sisällylle

Vertaistukiryhmä kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille:

Tuodaan opiskelijat yhteen keskustelemaan kansainvälisten opiskelijoiden elämään liittyvistä teemoista. Näitä voisivat olla esimerkiksi: *Kuinka opiskelijat voivat? Millaista on asua Suomessa? Stressaako koulu? Vaivaako koti-ikävä? Kotko itsesi ulkopuoliseksi ryhmässäsi/koulussa/Suomessa? Onko opinnoissa ongelmia? Uuvuttaako, mikä siihen avuksi? Tuntuuko kulttuuri vieraalta ja vaikealta?*

Kokataan yhdessä!

Voisiko opiskelijakunta Tamkon tiloja tai jotain muita koulun tiloja käyttää yhteiseen kokkikerhoon? Tässä *Cooking Clubissa* opiskelijat voisivat kokkailla ajankohtaisia suomalaisia ruokia ja opettaa toisille oman maan keittiöistä tuttuja makuja. Tässä ”kerhossa” voisi myös tutustua Suomen ruokakauppojen valikoimiin ja jakaa vinkkejä esimerkiksi opiskelijabudjetille sopiviin resepteihin. Monet kansainväliset opiskelijat muuttavat Suomeen ensimmäiseen asuntoonsa, täten esimerkiksi taloudenhoitotaidot tai ruoanlaittotaidot voivat olla vielä aluillaan. Tämä toisi opiskelijoita yhteen ja toisi varmasti vuoropuhelua osallistujien kesken.

Kulttuuriryhmä:

Nähtävyyksiä, tapahtumia, museoita, taidetta, musiikkia, eri kulttuuripalveluihin tutustumista Tampereella. Raotetaan opiskelijoille sitä, mitä kulttuuripalveluita Tampereen alueella on tarjota, jotta kynnys osallistua niihin myöhemminkin jatkossa madaltuisi.

Luontoryhmä:

Tämä voi olla esimerkiksi luontoretkiä, vaikka yhdessä marjojen tai sienien keräämistä, laavuilla, kalastusta, melontaa, tms. Monella opiskelijalla ei ole autoa käytettävissä ja siksi on haastava päästä luonnon helmaan tai he eivät edes tiedä mitä Tampereen ympäristöllä on tarjota. Jotkut voivat pelätä metsään eksymistä, joten yhdessä tutkien teemme Suomeen tutustumisesta helpompaa.

Leiri:

Voisiko opiskelijoille toteuttaa leirin esimerkiksi oppilaitoksen seurakuntatyön kanssa yhdessä seurakunnan tiloja käyttäen? Leiri voisi olla vaikka syys- tai hiihtolomaviikolla tai viikonloppuna. Ohjelmaa olisi laidasta laitaan ja se olisi vapaaehtoista: saa osallistua tai olla osallistumatta, omat voimavarat huomioiden. Ohjelmassa olisi ainakin suomalaisen leiriperinteiden mukaan saunomista, leirinuotio ja yhteiset ruokailut. Ajatus olisi siinä, että *leirillä opiskelijat pääsisivät pois tavallisesta oravanpyörästä hetkeksi ja tutustuminen on nonformaalissa ympäristössä helpompaa, yhdessä tehden*. Leirillä opiskelijoilla olisi myös hyvä mahdollisuus tutustua eri ohjelmien opiskelijoihin. Täällä voisi käydä myös muita suomalaisia opiskelijoita pitämässä lyhyitä työpajoja hyvinvointiin liittyen kansainvälisille opiskelijoille ja samalla ohjaavat opiskelijat voisivat itse saada opintopisteitä toiminnasta.

Leirillä voidaan yhdistää opinnäytetyössäkkin nostettuja eri toimintaehdotuksia, kuten *luontoon tutustumista* metsäretkien tai marjastuksen muodossa. *Liikuntaa talvilajeja kokeillen tai aktiviteetteina pulkkamäkeä, luonnonvesissä uintia, melontaa ja kalastusta*. Tärkeää leirillä olisi lisätä opiskelijoiden keskinäistä *me-henkeä ja vertaisuutta, joka saavutetaan* yhteisen toiminnan ja keskustelujen kautta.

Ennen jokaista leiriä opiskelijoilta kysytään ilmoittautumisen ohella toimintatoiveita/aiheita josta he haluavat oppia. Lisäksi kysytään heidän lempiruokaansa ja voimavaratilannettaan leirille ilmoittautuessa. Nämä toiveet ja tiedot otetaan aina huomioon jokaista leirin sisältöä ja ruokalistaa suunniteltaessa, jotta leiri palvelisi mahdollisimman hyvin jokaista opiskelijaa ja he kokisivat tulleet kuulluksi. Ajatuksena on, että toiminta muotoutuu opiskelijoiden tarpeeseen. Kansainvälisillä opiskelijoilla on paljon sulateltavaa vieraassa kulttuurissa asuessaan, joten tällaisilla pienillä toimilla voimme tulla heitä vähän vastaan ja antaa kokemuksen siitä, että heitä kuullaan ja tuetaan. Kun saa yhden hyvän kokemuksen toimintaa osallistumisesta, se madaltaa aina kynnystä osallistua seuraavankin kerran toimintaan. Pikkuhiljaa osallisuutta lisäten myös koulun ympäröiviin palveluihin, harrastuksiin, kulttuuritoimintaan ja ihmisiin tutustuessa.

Sporttiryhmä:

Tampereen alueella on todella paljon harrastusmahdollisuuksia, jotka ovat edullisempia ryhmissä. Tuodaan uusia mahdollisuuksia liikkua opiskelijoiden keskuuteen, ilman sitoutumista mihinkään. Sporttikerhoon voi tulla kertaluontoisesti ja siellä ei tarvitse pelätä sitä, että on ainoa joka ei ymmärrä suomea tai sitä, että pitäisi osata heti hyvin. Rennolla meiningillä yhdessä eri lajeja tutkien.

Vapaaehtoisryhmä:

Lisätään auttamisen kulttuuria. Ryhmällä voi olla oma alusta somessa, jonne voi jakaa nimellä/nimettömästi avunpyyntöjä esimerkiksi muuttoapua tarvittaessa. Ryhmällä voidaan myös tavata ja tehdä yhdessä iloa tuovia tempauksia, kuten koristella jotain koulun luokkaa, tehdä pieniä tapahtumia toisille opiskelijoille, mennä ulkoiluttamaan vanhuksia tai auttaa paikallisia toimijoita. Tämä voisi lisätä myös opiskelijoiden keskinäistä vapaa-ajan yhteisöllisyyttä, mikäli opiskelijat lähtevät tähän mukaan.

Muiden auttaminen on hyvä keino lisätä yksilön osallisuutta, varsinkin jos kyseessä jollain tapaa segregoitunut ryhmä. Kun kokee olevansa avuksi, tuntee itsensä tärkeäksi ja kynnys sosiaaliselle kanssakäymiselle madaltuu. Auttaminen tuo itsellekin hyvän mielen.

Seksuaalinen hyvinvointi -ryhmä/counselling:

Tätä voisi vetää esimerkiksi seksuaalineuvoja. Ryhmässä käytäisiin omaan seksuaalisuuteen tai yleisellä tasolla seksuaalisuuteen liittyviä keskusteluja. Tämä voi olla yksinkertaisimmillaan keskustelua siitä, kuinka kulttuurissamme luodaan kontaktia itseä kiinnostavaan henkilöön. Monet kansainvälisistä opiskelijoistamme tulevat maista, jossa seksuaalisuus on vielä tabu ja ymmärrys siitä voi olla hyvin kapea mielenkiinnosta huolimatta. Mistä ostaa kondomeja? Mitä teet jos tulet raskaaksi Suomessa? Missä voit testata sukupuolitauteja? Onko Suomessa turvallista kävellä käsi kädessä samaa sukupuolta olevan ihmisen kanssa? Aihe on hyvin laaja ja monitasoinen. Mielestäni teema on hyvä ottaa puheeksi kansainvälisten opiskelijoiden kanssa, sillä se on jotain mitä useimmat ovat pohtineet jollain tasolla, mutta vastauksia kysymyksiin voi olla vaikea löytää koulumaailmasta tai työpaikoilta, jos ei ole läheisiä ystäviä täällä.

Yhteiset aktiviteetit Suomalaisten opiskelijoiden kanssa:

Tämä voi olla mitä vaan muiden esimerkkiaktiviteettien sekoitusta sillä eroavaisuudella, että Suomalaisia opiskelijoita otetaan mukaan ja tuetaan opiskelijoiden keskinäistä dialogia erityisesti.

Luova ryhmä:

Tein vastaavan ryhmän toisessa harjoittelussani opiskelijoille ja se sai valtavasti kiitosta. Käytimme draamaa, luovia ja toiminnallisia työtapoja opiskelijoiden kanssa tässä kerhossa. Maalasilimme, leikimme, keskustelimme opiskelijoilta nousseista aiheista, teimme rentoutumisharjoituksia ja stressinhallintaa. Ryhmä on turvallinen paikka pysähtyä ja päästää mielikuvitus ja tunteet kukoistamaan. TAMKissa sosionomi-opiskelijoilla (ja *media/arts*-opiskelijoilla), on opinnoissaan paljon luovia aineita, mutta pääsääntöisesti pääkampuksen kansainvälisiltä opiskelijoilta se puuttuu. Hyvää vaihtelua loogisen ajattelun tueksi opiskelijoille. Luovaan ja toiminnalliseen ryhmään voisi sisältyä esimerkiksi kyselyn laadullisessa osiossa nousseet Tai Ji tai mediaatio.

Kahdenkeskinen keskusteluapu ammattilaisen kanssa:

Jos opiskelijan tekee mieli purkaa mieltään, niin iloja kun suruja ja tehdä se jonkun luotettavan ammattilaisen kanssa. Meillä on YTHS-palvelut käytettävissä, mutta terveydenhuollon diagnostinen leima voi lisätä kynnystä hakeutua sinne. Lisäksi opiskelijoiden elämäntilanne on monessa paikassa tuntematon. TAMKissa voisimme tarjota keskusteluapua opiskelijoille jonkun sosiaalialan koulutuksen saaneen toimesta, jonka he jo valmiiksi tietävät ja joka tuntee asiakasryhmän erityispiirteet.

7 POHDINTA

7.1. Aiheen tarkastelua

Ennen opinnäytetyötäni puhuttiin kansainvälisten opiskelijoiden tarpeesta keskinäiseen vertaistukiryhmään. Sille on tarvetta, mutta selkeästi tästä kyselystä käy ilmi, että opiskelijat ovat erityisen kiinnostuneita ns. kevyemmistä aiheista, matalan kynnyksen toiminnasta ilman tiettyä kohdennettua tavoitetta. Tämä ei silti tarkoita sitä, etteikö tarvetta olisi enemmän henkilökohtaisemmille aiheille ja niiden toimintaan ympärillä, kuten seksuaalinen hyvinvointiryhmä, vertaistukiryhmä kansainvälisille opiskelijoille ja kahdenkeskinen keskusteluapu ammattilaisen kanssa. Syytä kolmannen vuoden opiskelijoiden verrattaen matalampaan kokemukseen yhteisöllisyydestä en tiedä. Tulosten perusteella koronan tuoma etäopiskelu ei näytä vaikuttaneen ensimmäisen vuoden opiskelijoiden kokemukseen yhteisöllisyydestä, vaikka heillä on ollut etäopetuksen vuoksi vähemmän aikaa tutustua toisiinsa livenä.

7.2. Tulosten pohdinta

Vastausprosentti kyselyyn kaikkien kandidaattitason TAMKin kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kesken oli 11% (48 opiskelijaa). Aineistona se on hyvin suuntaa antava opiskelijoiden yhteisöllisyyden kokemuksesta, kun katsotaan koko ryhmän vastauksia, sillä kaikkien vastanneiden kesken yhteinen tulos “ *53% vastanneista koki kuuluvansa Suomessa heitä arjessa tukevaan yhteisöön ja 47% vastanneista koki ettei heillä ole Suomessa heitä arjessa tukevaa yhteisöä*” kertoi jo meille, että *suuntaa-antavanakin luku on liian matala. Opiskelijat tarvitsevat tukea osallisuuteensa ja yhteisöllisyyteensä integroimisen helppamiseksi.*

Kyselyn vastaajien suhteellisen pieni määrä vaikutti erityisesti *luokiteltujen* vastausten kohdalla. Nyt yhdenkin ihmisen ero vaikkapa vuosikurssien opiskelijoiden keskinäisessä yhteisöllisyyden vertailussa vaikutti paljon lukuvuoden tulosprosenttiin.

Erytyisesti kolmannen vuosikurssin kokemus siitä, ettei yhteisöä ole pisti silmääni, sillä vain 44% koki vain kuuluvana yhteisöön Suomessa, kun muilla vuosikursseilla luku oli 56-57%. Se, mikä selittäisi kolmannen vuoden selkeän yhteisöllisyydentunteen vähentymisen on minulle epäselvää. Voiko opinnäytetöiden ja harjoitteluiden ajoittuminen kolmannelle lukuvuodelle ja sen tuoma itsenäinen opiskelu selittää opiskelijoiden erkaantumisen koko vuosiasteella? Toisaalta silloin ilmiö näkyisi varmasti vielä neljännelläkin vuodella. Tässä kohdassa vastaajia oli 9 (noin 19% kaikista vastanneista), joten tulokseen riittää vain yhden ihmisen enemmistö vastaajien kesken. Tästä kyselystä ei herännyt silmiinpistävästi huoli ensimmäisen vuoden opiskelijoiden koetusta yhteisöllisyydestä ja koronarajoitusten tuoman etäopiskelun vaikutus ensimmäisen lukuvuoden opiskelijoiden keskinäiseen yhteisöllisyyteen ja sitä kautta sopeutumiseen Suomeen, vaan enemmänkin huoli kaikkien vuosikurssien opiskelijoista ja suuresta tarpeesta luoda heille sosiaalisia tukitoimia keskinäisen yhteisöllisyyden ja osallisuuden tueksi.

Kiinnostus osallisuutta lisäävään vapaa-ajan toimintaan oli korkea, kaikista vastanneista 90% oli kiinnostunut toiminnasta. Vastaajista, joilla ei ollut yhteisöä Suomessa prosentti oli 100%. Osallisuutta lisäävän vapaa-ajan toiminnan toimintaehdotuksin kyselyn kokonaisvastausprosentti 11% kaikkien kansainvälisten kandidaattitason tutkinto-opiskelijoiden kesken kuitenkin riitti, sillä saimme selville tarkennetusti se, mistä vapaa-ajan toiminnasta opiskelijat ovat eniten kollektiivisesti kiinnostuneita.

Vastaajista miehiä oli 33%, se oli vähemmistö, mutta saimme kuitenkin merkittäviä tuloksia suuntaa antavista prosentteista. Tuloksissa korostui miesten huomattavan suuri ero yhteisöllisyyden kokemuksesta. Miehillä vain 40%:lla oli Suomessa yhteisö, kun taas naisilla prosentti oli 53%. Ero oli prosentuaalisesti koko tutkimuksen suurin, sukupuolierot yhteisöllisyyden kokemuksen välillä vaikutti siis paljon enemmän kuin kansalaisuus tai vuosikurssi. Miksi miehet ovat yksinäisempiä? Kuinka miehiä saadaan enemmän yhteen? Tarvitsevatko miehet oman ryhmän vapaa-ajan toiminnalle, jotta juuri heitä saataisiin innostettua toimimaan yhdessä ja lisättyä heidän osallisuuttaan? Heillä on halua kuitenkin osallistua toimintaan, olihan "yhteisöttömien" kiinnostusprosentti vapaa-ajan toiminnalle kuitenkin 100%.

Kaikki kyselyn kvantitatiivisen osuuden toimintaehdotukset saivat ääniä, mutta hajonta äänien kesken oli suurta. Jatkossa on paljon helpompi toteuttaa osallisuutta lisäävää vapaa-ajan toimintaa TAMKin kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille, sillä tiedämme jo valmiiksi mitkä heidän *kentällä* nostamistaan ja tarpeelliseksi havaituista toiveistaan/tarpeistaan ovat aihepiiriltään ja toimintamuodoltaan toivotuimpia myös muiden kansainvälisten opiskelijoiden keskuudessa.

Eniten ääniä sai luontoryhmä, kansainvälisten opiskelijoiden yhteinen leiri ja ruoanlaitto yhdessä. Luontoryhmä on helppo toteuttaa ja leiriin saa sisällytettyä muitakin kyselyssä ehdotettuja ja ääniä keränneitä toimintamuotoja, kuten vaikka keskusteluryhmän, luovia menetelmiä, liikuntaa, luontokokemuksia ja ruoanlaittoa yhdessä. Myös kvalitatiivisessa osiossa nousseet toiveet *Tai ji* ja *meditaatio* voitaisiin helposti ottaa mukaan niin leirillä kuin luontoryhmässäkin.

7.3. Tarpeelliset jatkotoimet tulosten perusteella

Kyselyn perusteella tiedämme nyt, että tarvetta toiminnalle on, mutta kuka sitä järjestää, mistä kaikki resurssit? Mielestäni vastaus on yksinkertainen: organisaation tulee palkata lisää henkilökuntaa opiskelijoiden hyvinvoinnin palveluihin. Toivon todella, että kansainväliset tutkinto-opiskelijat saavat tarvitsemansa psykososiaalisen tuen opiskellessaan vieraassa maassa heidän hyvinvointinsa ylläpitämiseksi ja edistämiseksi. Social Counsellorilla on hyvät verkostot opiskelijoihin. Jos Social Counsellorin resursseja lisätään, voisi tämä sosiaalisen kuntoutuksen toiminta kuulua hänen toimenkuvansa alle sosiaaliohjaukseen. Tämä vaatii kuitenkin tarvittavia työntekijäresursseja.

Olen huomannut, että korkeakoulumaailmassa pätee pitkälti asenne, että kaikki ns. ylimääräinen ja uusi pyritään teettämään opiskelijatyönä. Haluan kuitenkin painottaa, että TAMKissa opiskelevat opiskelijat tarvitsevat itse tukea opintojen aikana, eikä heillä vielä ole tarvittavia tutkintoja ja ammattitaitoa suureen vastuuseen toisten opiskelijoiden osallisuuden ja hyvinvoinnin tukemisesta. Opiskelija (vastuuhenkilönä, kuten tutor-opiskelija) ei ole sama asia kuin alan ammattilainen, vaikka tuleekin halvemmaksi järjestää. Vain resurssimalla tarpeeksi koh-

deryhmälle alan ammattilaisia voimme taata aidosti laadukkaita ja kestäviä palveluja opiskelijoiden hyvinvoinnin tueksi. Tämä tarkoittaa mm. sitä, että työntekijämitoitus on kohdillaan ja työntekijöillä on aikaa suunnitella, arvioida ja kehittää toimintaa vuorovaikutuksessa tapahtuvan sosiaaliohjauksen ohella. Koulumme strategiassa mainitaan useamman kerran kansainvälistyminen ja sen potentiaali ymmärretään. Tämän tulee näkyä myös arjessa: opiskelijan opintopolun ja integroitumisen tukemisessa.

Ville Sarpon väitöskirjalle perustuvassa artikkelissa todetaan korkeakoulujen kansainvälistymisen vaativan resursseja ja panostusta korkeakoululta. Prosesissa on oltava yhdyshenkilöitä eri tasoilta korkeakoulun rakenteesta, niin tutkimushenkilöstöä, hallinnon jäseniä kuin kansainvälisten opiskelijoiden kanssa arjessa työskentelevää henkilöstöä. Hän painottaa erityisesti organisaation ns. *championien* tunnistamista, merkitystä ja heidän työnsä tukemista prosessissa (Sarpo, 2018). Tällainen *champion* on jokin työntekijä, joka puolustaa ja ajaa eteenpäin kohderyhmän asiaa yli työnsä virallisen toimeenkuvansa, kuten Social Counsellor TAMKissa. Jo nykyisellään TAMKin Social Counsellor on tehnyt äärimmäisen hyvää työtä kv-opiskelijoiden kanssa, myös virallista työnkuvaansa laajempaa työtä. Hän on ehdottomasti se *champion* kansainvälisten opiskelijoiden asioissa TAMKissa. Olisi myös tärkeää saada kirjoitettua ylös nykyisiä protokollia ja etnograafista dataa siitä, mitä nykyisellä Social Counsellorilla on yli kahden kymmenen vuosikymmenen ajalta asiakasryhmästään, jonka kanssa hän on työskennellyt pääsääntöisesti yksin.

Kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden maahantulo ja integroituminen sujuvaksi yhteistyöllä -julkaisussa korostettiin opiskelijoiden integraation merkitystä ja korkeakoulun osuutta asiassa esimerkiksi kielen oppimisen ja verkostoitumisen kannalta (OKM, 2019, 34-40). Toimenpide-ehdotuksia ovat mm. kansainvälisten opiskelijoiden ottaminen mukaan opiskelijayhteisöihin kokonaisvaltaisesti sekä opiskelijayhteisöiden kannustaminen ottaa kansainväliset opiskelijat mukaan toimintaan. Ehdotan tähän sosiaalipedagogista työskentelyä opiskelijoiden osallisuuden lisäämiseksi. Sosiaalityön menetelmänä se tarkoittaisi sosiaalista kuntoutusta, eli sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen keinoin annettavaa tehostettua tukea sosiaalisen toimintakyvyn vahvistamiseksi, syrjäytymisen torjumiseksi ja

osallisuuden edistämiseksi (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014, thl.fi). Sosiaalisen kuntoutumisen keinoja ovat esimerkiksi valmennus arkipäivän toiminnoista suoriutumiseen ja elämänhallintaan, sekä ryhmätoiminta ja tuki sosiaaliin vuorovaikutussuhteisiin. Sosiaaliseen kuntoutukseen kuuluu myös moniammatillinen työskentely, palveluntarpeen arviointi, vertaistuki ja erilaiset aktivoinnin muodot, kuten harrastustoiminta. Sen tavoitteena on ennen kaikkea lisätä yksilön osallisuutta ja sosiaalista toimintakykyä (thl.fi).

Toimijuuden ja osallisuuden vahvistaminen on erityisen tärkeää TAMKin kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille yksilö ja yhteisötasolla, sillä Suomessa asuessaan he elävät hyvinkin ylhäältäpäin strukturoitua elämää, jos tarkastellaan yksilöiden roolia korkeakouluopiskelijoina ja opintojen ohessa myös työntekijöinä. Tällöin toiminta tulee ylhäältä kontrolloituna ”pitää lukea tenttiin, pitää herätä ajoissa, pitää mennä luennolle, pitää käydä töissä”. Jos vapaata on vähän, on myös vähän vapaa-aikaa toteuttaa itseään oman toiveensa mukaan, mikä itsessään lisäisi osallisuutta omasta elämästään.

Sosiaalihuoltolain 3§ mukaan sosiaalipalveluita on tarjottava niin yksilöille, kuin yhteisöille heidän osallisuutensa, turvallisuutensa, sosiaalisen hyvinvointinsa ja toimintakykynsä tukemiseksi (Sosiaalihuoltolaki 2014/1301).

Koska kansainväliset opiskelijat TAMKissa ovat niin sidottuja korkeakoulumaailmaan, sen yhteisön tuen tulisi olla myös korkeakoulumaailmassa, emme voi olettaa kaikkien lähtökohtaisesti väliaikaisesti Suomessa asuvien kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden ohjautuvan vieraassa maassa vieraan maan palvelujärjestelmään ja yhdistykseen, jotka lähtökohtaisesti toimivat suomen kielellä.

Tuomalla opiskelijoita yhteen turvalliseen ja avoimeen ilmapiiriin ja rikkomalla tuntemattomien ihmisten välillä olevia sosiaalisia aitoja voimme luoda yhteisöllisyyttä koko korkeakoulussamme. Olisi tärkeää, että opiskelijoiden osallisuuden tukemisessa työntekijät olisivat perehtyneitä sosiaalipedagogiikkaan ja omaisivat toiminnassa sosiaalipedagogisen arvopohjan, jotta juuri osallisuus ja dialogisuus pysyy osana toimintaa sen tavoitteen (opiskelijoiden emansipoitumisen ja integroitumisen) tavoittamiseksi.

Kohderyhmänä TAMKIn kansainväliset tutkinto-opiskelijat ovat hyvin heterogeeninen ryhmä, joten kaikki opinnäytetyössä nostamani asiat eivät tietenkään päde kaikkiin opiskelijoihin. Kokemukset Suomessa asumisesta, tänne sopeutumisesta, taloudellisesta tilanteesta, tukiverkosta ja haasteista ovat täysin subjektiivisia. Tästä syystä pyrin parhaani mukaan tuomaan kohderyhmän elämäntilannetta ja sen tuen tarpeita neutraalisti, mutta toisaalta myös tuomaan esille sen, että kohderyhmällä on selkeitä puutteita esimerkiksi sosiaalipalveluissa (kuten voiko kohderyhmä saada kolmannelta sektorilta juuri mitään palveluita).

Vastuu opiskelijoista tuntuu olevan pitkälti korkeakoululla ja täten myös heidän asiansa ajaminen, mikäli kohderyhmä tarvitsee emansipoitumista yhteiskunnallisesti. Kyselyn kvantitatiivisten kysymysten teemojen rajaus on melko jyrkkä, mutta ne kaikki ovat syntyneet opiskelijoiden kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta. Koen, että kyselyn kovallakin teemoittamisella sain paremmin selvyyden niistä teemoista mitä kaivataan. Palvelun tarjoajalle jää mahdollisuus valita mitä lähdetään kehittämään tai esimerkiksi mahdollisuus yhdistää teemoja omalla tavallaan.

Kohderyhmän heterogeenisyyden vuoksi opiskelijoilla on eri näkemykset tulevaisuudensuunnitelmien ja integroitumisen suhteen. Osa haluaa jäädä Suomeen ja osa palata kotimaahansa opintojen päätyttyä, mikä myös vaikuttaa olennaisesti subjektiivisen integraation tavoitteisiin. Palvelujen lisäämisellä voimme kuitenkin tukea kaikkien opiskelijoiden hyvinvointia paremmin ja sitä kautta joko lisätä heidän emansipoitumistaan Suomessa, lisätä kansainvälistä keskustelua ja vuorovaikutusta monikulttuurisesti myös valtaväestön kesken, sekä mahdollisesti myös vaikuttaa opiskelijan päätökseen jäädä Suomeen opintojen jälkeen.

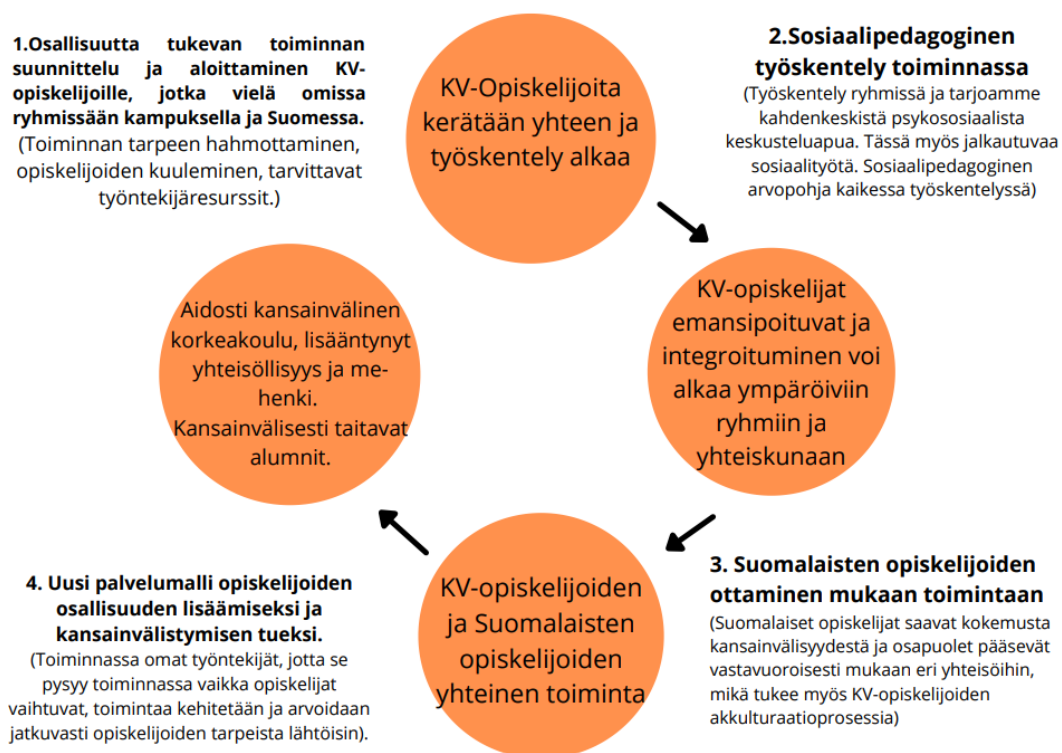
Onnistunut sosiaalipedagoginen työskentely näkyisi opiskelijoiden lisääntyneenä yhteisöllisyytenä ja opiskelijoiden kokemuksena yhteisön kannattelevuudesta ja omasta merkityksellisyydestä suhteessa opiskelijayhteisöihin. Kun yhteisö kannattelee opiskelijoita arjessa paremmin, tarvitaan vähemmän yksilöllistä tukea ja työntekijäresursseja. Tämä tarkoittaisi sitä, että työskentelyn ja uusien toimintamallien onnistuessa voisi alun resurssien jälkeen jopa laskea resursseja, mikäli olisimme saaneet toiminnalla uusia normeja opiskelijoidemme keskinäiseen sosiaaliseen kulttuuriin. Epäonnistuminen tarkoittaisi sitä, että kaikki kansainväliset opiskelijat kulkisivat Suomessa asuessaan yksin omia teitänsä, ja koululaitos on

lähinnä paikka missä imetään tietoa, syödään ja lähdetään kotiin kokien yksinäisyyttä ihmisten keskellä. Sitä emme halua, se ei emansipoi, eikä tue opiskelijoita omassa kasvussaan heidän täyteen potentiaaliinsa, mikä on sosiaalipedagogisestikin yksi päätavoitteista.

7.4. Korkeakoulun sisäisen kansainvälistymisen malli

Ajattelen, että korkeakoulun opiskelijoiden välinen kansainvälinen sosiaalisuus voisi mennä seuraavan mallin mukaisesti, jonka tein pohtiessani kansainvälisten opiskelijoiden emansipoitumista ja korkeakoulun kansainvälistymisen tukemista.

Korkeakoulun kansainvälistymisen malli

Kuvio 13: Korkeakoulun sisäisen kansainvälistymisen malli. Kuu Jarva 2021.

Täytyy muistaa, että isojen tavoitteiden (esim. aidon kansainvälisen ilmapiirin luominen korkeakouluun) saavuttamisen vaativan aikaa, suunnitelmallisuutta, pitkäjänteisyyttä, epäonnistumisista ja oppimista. Työ lähtee ensin juuritasolta, sieltä missä opiskelijat ovat. Mikäli opinnäytetyön suunnitelmia ja sanomaa lähdetään toteuttamaan, sitä voisi kutsua TAMKin sisäisen kansainvälistymisen projektiksi.

Kansainvälistyminen korkeakouluissa on osa nykyaikaa ja sitä pitää tukea. Korkeakoulujen kansainvälistymisstrategiassakin todetaan opinnäytetyötäni tukien, että toimivat palvelut tukevat Suomeen tulemista ja jäämistä (Kansainvälistymisstrategia, 2009, s.10). Kansainvälisten opiskelijoiden palveluja muotoiltaessa tulee huomioida erityisesti heidän tukiverkostojensa puute suomessa asuessaan. Tästä syystä pidän erityisen tärkeänä ryhmätoiminnan lisäksi myös yksilöllisen psykososiaalisen tuen tarjoamista, sekä resurssillista mahdollisuutta myös arki-lähtöiseen, jopa kotipalvelumaiseen työhön kriittisissä tilanteissa opiskelijoiden kanssa.

7.5. Arviointi, jatkotutkimukset ja loppusanat

Kirjoitin opinnäytetyötä 2020-2021 välillä ja sen tekeminen niin sanotusti ”levisi käsiin” kerran jos toisenkin. Tämä toi toisaalta hyvää pintaa pohtia opinnäytetyöni teemaa ja kohderyhmän tilannetta, sillä pohdin paljon kohderyhmän elämäntilannetta koko vuoden ajan. Tiedän paljon kohderyhmästä ja opinnäytetyöni tekovaiheen viivästyttä tietoni kohderyhmästä ja sen tilanteesta vain syveni. Se myös vaikeutti aiheen tiivistämistä, kirjoittamisen rytmittämistä ja aiheen rajausta. Itse opinnäytetyöprosessi oli itselleni haastava, mutta olen tyytyväinen aiheeseen ja koen teema merkittävänä. Opinnäytetyöni voisi olla rakenteellisesti johdonmukaisempi ja aiheen rajausta tarkempi. Haasteita tuotti myös teoriaan viittaaminen suhteessa pedagogiaan, sosiaalialalla teorian rajausta on haastavaa, mikäli kyse on toimintatavoista ja arvopohjasta, kuten sosiaalipedagogiikasta. Sitä ei voi summata lyhyisiin lauseisiin, vaan se tietyllä tavalla elää siellä taustalla, aina uusien kysymysten äärellä. Ymmärrys sosiaalipedagogiikasta on rakentunut omaan ajatteluun vuosien varrella, se on arvopohja minkä kautta toimitaan. Se niin sanottu yleistieto on syntynyt kymmenien luentojen, kirjojen ja satojen keskusteluiden pohjalta heränneistä havainnoista ja opeista, joten oli vaikea rajata sitä, mitä käytän yleistietona, koska käsitykseni sosiaalipedagogiikasta on laaja.

Opinnäytetyössä puhutaan ehkä hieman rikkiäisesti yhteisön kokemuksesta ja osallisuuden lisäämisestä. Ne nitoutuvat yhteen, mutta aiheen rajaamiseksi en alkanut enempää sitä avaamaan. Halusin pitää kyselylomakkeen mahdollisimman yksinkertaisena ja sellaisena, että sen perusteella voidaan saada jotain

konkreettista aikaiseksi, mitä voi myös mitata: Onko toiminta emansipoinut opiskelijoita suhteessa ympäröiviin yhteisöihin ja yhteiskuntaan, eli onko osallisuus kasvanut ja yhteisöllisyys lisääntynyt?

Opinnäytetyön kyselylomake lähetettiin kerran sähköpostilla Social Counsellorin kautta ja sain vastausprosentiksi 11%. Jälkikäteen ajateltuna olisin voinut tehdä itse enemmän töitä kyselyn markkinoinnissa, jotta vastausprosentti olisi ollut suurempi.

Tässä opinnäytetyössä kerätyn kyselyn perusteella voidaan jatkaa mahdollista tutkimusta TAMKin kansainvälisten opiskelijoiden osallisuuden tilanteesta ja sen edistämisestä. Tuloksia voidaan myös käyttää vertailupohjana myöhemmin palvelujen arvioinnille, kehittämiselle ja suunnittelulle. Toivon opinnäytetyölläni saavani kansainvälisten opiskelijoiden tilannetta näkyvämmäksi kotiorganisaatiossamme (Tampereen ammattikorkeakoulussa) sekä nostavani keskustelua ja **toimia** heidän hyvinvointinsa tueksi. Olisi mielenkiintoista kuulla vastaavat prosenttiluvut myös suomalaisten opiskelijoiden tilanteesta. Jos TAMK organisaationa lähtee lisäämään resurssejaan kansainvälisten opiskelijoiden osallisuuden tueksi ja ehdotuksiani lähdetään toteuttamaan jollain tasolla, olisi mielenkiintoista seurata opiskelijoiden koetun osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehitystä. Hyvinvointikyselyistä meillä on jo dataa heidän hyvinvoinnistaan muilta osin, joten näitä tutkimuksia voisi yhdistää ja täten seurata toimien vaikuttavuutta opiskelijoiden osallisuuteen ja hyvinvointiin.

Toivon todella, että kansainväliset tutkinto-opiskelijat saavat tarvitsemansa psykososiaalisen tuen opiskellessaan vieraassa maassa hyvinvointinsa ylläpitämiseksi ja lisäämiseksi, ja että heidän palveluntarpeensa nähtäisiin rakenteellisesti lisätukea tarvitsevana ryhmänä. Toivon, että tulevaisuudessa kansainvälistyminen olisi aidosti osa arkea niin kantaväestön ja kansainvälisten opiskelijoiden kesken, kuin myös heitä tukevien sosiaalipalveluiden osalta ja kansainvälisyys olisi integroidusti osana korkeakoulujen kokonaisvaltaista palvelupolkua.

LÄHTEET

Aamulehti 20.5.2021 artikkelissa "Ulkomailta apu opiskelijapulaan". Kirjoittanut Markus Määttänen. Luettu 22.5.2021.

<https://www.aamulehti.fi/opiskelu/art-2000007985272.html>

Berry, John (1997): Lead Article Immigration, Acculturation, and Adaptation. *Applied Psychology. An International Review*, 46 (1) 5–68. Canada, Ontario: Queen's University. Taulukko haettu ja luettu 20.8.2021 <https://exportfutu-repath.fi/index.php/yrittajille/maahanmuuttajan-ohjaaminen/>

Deci, Edward & Ryan, Richard. 1985. *Intrinsic motivation and self-determination in human behavior*. New York: Plenum.

Expact insider 2021. Luettu 19.5.2021.

https://cms-internationsgmbh.netdna-ssl.com/cdn/file/cms-media/public/2021-05/InterNations_Expat-Insider-2021_0.pdf

Halme, N. Hedman, L., Ikonen, R. & Rajala, R. 2018. Lasten ja nuorten hyvinvointi. Kouluterveyskyselyn tuloksia. (Työpaperi 15/2018). Helsinki: Terveystieteiden tutkimuskeskus ja hyvinvoinnin laitos. Luettu 14.4.2021.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-115-7>.

Hyvinvointikysely 2020. Hyvinvointikyselyn tulokset. 4/2020. Luettu 30.1.2021

<https://intra.tuni.fi/content/news/14161>.

Juhila, K. 2006. *Sosiaalityöntekijöinä ja asiakkaina. Sosiaalityön yhteiskunnalliset tehtävät ja paikat*. Tampere: Vastapaino.

Juti, Riku. 1999. Tahtoa ja uskoa. Teoksessa Niiniluoto, Ilkka & Juntunen, Matti. *Filosofisia tutkimuksia Tampereen yliopistosta* 61. Tampere: Tampereen yliopistopaino.

Korhonen, V. 2016. Artikkelissa: 'In-between' different cultures : The integration experiences and future career expectations of international degree students studying in Finland. Luettu 15.6.2021.

<https://trepo.tuni.fi/handle/10024/100011> .

Kuntaliitto. 25.1.2017. <https://www.kuntaliitto.fi/sosiaali-ja-terveysasiat/sosiaali-huolto/sosiaalityo-sosiaaliohjaus-ja-omatyontekija> . Luettu 15.12.2020

Kurki, Leena 2006. *Kansalainen persoonana yhteisössään. Teoksessa Hyvä ihminen ja kunnan kansalainen. Johdatus kansalaisuuden sosiaalipedagogiikkaan*. Toim. Kurki, Leena & Nivala, Elina. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy.

Korkeakoulujen kansainvälistymistrategia 2009-2015. Opetusministeriön julkaisu 2009. Luettu 1.2.2021. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/77777/opm21.pdf?sequence=1>

Liebkind, Karmela. 2000. Monikulttuurinen Suomi: etniset suhteet tutkimuksen valossa. Helsinki: Gaudeamus.

Niemelä, A. 2008. Kansainväliset tutkinto-opiskelijat Suomen yliopistoissa. Helsingissä OTUS rs. Luettu 20.3.2021. <https://www.slideshare.net/otusowl/2008-kansainvliset-tutkinto-opiskelijat-suomen-yliopistoissa>

Nivala, E & Ryyänen, K. 2013. Sosiaalipedagoginen aikakauskirja, vuosikirja 2013, vol. 14. Artikkelissa: Kohti sosiaalipedagogista osallisuuden ideaalia. Luettu 15.4.2021. Julkaisu verkossa https://www.academia.edu/11188409/Kohti_sosiaalipedagogista_osallisuuden_ideaalia

Nivala, E. & Ryyänen, K. 2019, Sosiaalipedagogiikka. Kohti inhimillisempää yhteiskuntaa. Helsingissä: Gaudeamus.

Nivala, E. Artikkelissa: Maahanmuuttajaopiskelijoiden sosiaalipedagoginen ohjaus vapaassa sivistystyössä. Sosiaalipedagoginen aikakauskirja, vuosikirja 2020 vol 21. Luettu 20.8.2021.

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwi2hLGAu7_yAhWXSvEDHcuK-DxwQFnoECAQQAQ&url=https%3A%2F%2Fjournal.fi%2Fsosiaalipedagogiikka%2Farticle%2Fdownload%2F101287%2F58863%2F179417&usq=AOv-Vaw39PW3l32NxuWvrb4ojTcRG.

Näkki Pirjo ym. 2016. Sosiaaliohjaus – lähtökohtia ja käytäntöjä. Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu.

OKM. 2019. Kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden maahantulo ja integroituminen sujuvaksi yhteistyöllä Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2019:31. Luettu 15.3.2021.

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161788/OKM_2019_31_Korkeakouluopiskelijoiden_maahantulo_ja_integroituminen.pdf.

Opiskele ulkomailla. Erasmus. n.d. Luettu 15.3.2021. <https://www.opiskeleulkoilla.fi/erasmus-4518>.

Puttonen, S. 2018. Pro gradu-tutkielma. Kansainvälisten opiskelijoiden integroituminen korkeakouluyhteisöön. Luettu 21.1.2021.

<https://trepo.tuni.fi/handle/10024/104749>.

Santala, J & Kuosmanen, V. 14.6.2019. Artikkelissa ”Sosiaalipedagogiikalla parempi maailma”. Luettu 28.5.2021.

<https://www.talentia-lehti.fi/sosiaalipedagogiikalla-parempi-maailma/>.

Sarpo, V. 2018. Artikkelissa ”Tulipaloja tässä sammutetaan”- korkeakoulutuksen kansainvälistyminen strategisena ja rakenteellisena prosessina. Luettu 13.2.2021.

<https://www.kauppateellinenenyhdistys.fi/korkeakoulutuksen-kansainvalistymisen/>

Sosiaali- ja terveysministeriö. Sosiaalityö. n.d. Luettu 15.12.2020.

<https://stm.fi/sosiaalियो>.

Sosiaalihuoltolaki 1301/2014. Luettu 20.5.2021.
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141301>.

Stat. n.d. Kvalitatiivinen tutkimus. Luettu 20.8.2021.
https://www.stat.fi/meta/kas/kvalit_tutkimus.html

Talentia.n.d. Mitoitus. Luettu 14.12.2020.
<https://Talentia.fi/tyoelamainfo/hyvan-tyopaikan-kriteerit/mitoitus/>.

TAMK strategia 2030, n.d. Luettu 3.6.2021.
<https://sites.tuni.fi/tamkvuosikatsaus2019/strategia/>.

Temperi, T & Suoranta, J. 2005. Freire, Paulo. et al. Sorrettujen pedagogiikka. Tampere: Vastapaino, 2005.

THL. 2019. Eriarvoisuus. Luettu 15.3.2021.
<https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus>.

THL. 2015.. Sosiaalinen kuntoutus. Luettu 19.2.2021.
<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/sosku/sosiaalinen-kuntoutus>

Tilastopalvelu Vipunen. Ulkomaalaiset opiskelijat. Luettu 20.8.2021.
<https://vipunen.fi/fi-fi/layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Korkeakoulutuksen%20ulkomaalaiset%20opiskelijat-%20n%C3%A4k%C3%B6kulma%20oppi-laitos.xlsb>

Tuni Blog – student life: student ambarradors. Luettu 1.6.2021.
<https://blogs.tuni.fi/studentambassadors/studentlife/the-social-counsellor-not-only-a-guide-but-a-friend/>
 ja <https://blogs.tuni.fi/studentambassadors/tamk/the-hero-behind-tamks-international-social-counselling/>

Tuni.fi. n.d. Tuition fees. n.d. Luettu 23.8.2021.
<https://www.tuni.fi/en/study-with-us/how-to-apply/tuition-fees#expander-trigger--74018430-bca5-4b5a-a2cc-baaf1d0389e9> ja <https://content-webapi.tuni.fi/proxy/public/2021-06/bachelor-2021.pdf>

THL korkeakouluopiskelijoiden terveys ja hyvinvointitutkimus KOTT (uutinen).2021. Luettu 1.2.2021.
<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/korkeakoulu-opiskelijoiden-terveys-ja-hyvinvointitutkimus-kott->

Vilka, H. 2014. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Luettu 20.8.2021.
https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahU-KEwiUgriNyr_yAhW_Q_EDHRyiD84QFnoECAcQAQ&url=http%3A%2F%2Fhana.vilka.fi%2Fwp-content%2Fuploads%2F2014%2F02%2FTutki-ja-mittaa.pdf&usg=AOvVaw22ihLzNEIsjzMQZarhJz

Westlund, O. 2018. Esitelmässä "Mitä osallisuus on?", Etelä-Suomen lastensuojelupäivät Helsingissä.

LIITTEET

Liite1. TAMKin kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille lähetetty kyselylomake.

Questions

I'm...

Female
 Male
 Other

I'm...

1st year student
 2nd year student
 3rd year student
 4th year student
 Something else

I'm ...

Citizen of EU/ETA-countries
 Non EU/ETA-citizen

Do you have a community in Finland that supports you in your daily life? *

Yes, I do
 No, I dont have

Would you be intrested in participating free-time activities organized by TAMK for our international degree students? *

Yes that sounds interesting
 No

What kind of activities would you find intresting? You can pick multiple options.

Peer group for the internation degree students (about living in Finland, missing home, stress from school, not feeling integrated etc)
 Cooking club - Let's cook together!
 Culture group - getting to know Tampere area
 Nature group - Small trips to the nature togehter
 Camp - for the students to get to know each others from other programmes too
 Sport Group - Let's try different sports together
 Volunteering group- helping each others and share joy to our environments
 Sexual wellbeing peer group / counselling
 Activities together with the Finnish students
 Creative group- drama, arts, etc
 Counselling with trustworthy professionals about things on your mind about life's ups and downs

Something else? What kind of freetime activities/ or social services would you like from TAMK to arrange to help your wellbeing?